

ชีวประวัติของท่านหญิงอาอิชะฮฺ บินตุ อับบักฺร (ร.ฎ.)

1. ชีวิตในวัยเยาว์

1.1 เชื้อสายวงศ์ตระกูล

1.1.1 ตระกูลฝ่ายบิดา

อิบну สะอฺด (Ibn Sa'd, 1410/1990 : 8 : 46) กล่าวในหนังสือ *al-Tabaqāt al-Kubrā* ว่า ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) เป็นบุตรของท่านอับบักฺร อัคคิคคิก (อับดุลลอฮฺ อิบну อับิฎฮาฟะฮฺ ; อุษมาน อิบนุอัมรฺ อิบนุ กะอฺบฺ อิบนุ สะอฺด อิบนุ คัฎมฺ อิบนุ มุรเราะฮฺ อิบนุ กะอฺบฺ อิบนุ ลุอัย ซึ่งบรรจบกับตระกูลของท่านรสุล ﷺ ที่มุรเราะฮฺ เชื้อสายกูรอซฺฮฺ อัคคัฎมฺ อิลมักกี

นักประวัติศาสตร์และนักชาติพันธุ์วิทยาได้ศึกษาเกี่ยวกับสายตระกูลของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ว่า บิดาของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) คือ อับดุลลอฮฺ เป็นชื่อที่ท่านนบี ﷺ ตั้งให้หลังจากที่ท่านได้รับนับถือศาสนาอิสลาม และชื่อก่อนอิสลาม คือ อับดุลกะอฺบะฮฺ และมีชื่อเล่นคือ อะฮฺคิ (หมายถึงผู้ที่ได้รับอิสระ หรือปลดปล่อยจากไฟนรก) ท่านมีนามแฝงว่า “อับบักฺร” แต่ท่านนบี ﷺ มักจะเรียกท่านว่า “อับบักฺร” เป็นประจำ และจะต่อท้ายด้วยคำว่า “อัคคิคคิก” เสมอ (Husāyn

Haykal, 1964 : 24) ดังหะดีษรายงาน โดยอนัส อิบนุ มาลิก (ร.ฎ.) ว่า :-

أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَعِدَ أُحْدَا ، فَتَبِعَهُ أَبُو بَكْرٍ وَعَمْرٌ وَعَثْمَانُ ، فَرَجَفَ بِهِمْ ، فَضْرِبَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِرِجْلِهِ وَقَالَ : «أَنْتَبْتُ أُحْدُ» " فَمَا عَلَيْكَ إِلَّا نَبِيٌّ وَصَلِيْقٌ وَشَهِيْدَانِ .
 ความว่า :-

“ท่านนบี ﷺ ได้ป็นภูเขาอุหุด โดยมีเคาะลีฟะฮฺอับบักฺร อุมัร และอุษมาน (ร.ฎ.) ตามขึ้นไปด้วย มันทำให้พวกเขาสั่นไหว หลังจากนั้นท่านรสุล ﷺ ได้กระทุ้งเท้าบนภูเขานั้นพลางกล่าวว่า “เข้าจงอยู่กับที่อย่างมั่นคง แท้จริงผู้ที่มาขึ้นอยู่บนเจ้า ณ วันนี้คือ คนที่หนึ่งเป็นนบี (พูดของอัลลอฮฺ) คนที่สองคือ อัคคิคคิก (ผู้สัจซื่อ) และคนที่สามและสี่คือผู้ที่ตายชะฮีด (ตายเพื่อหนทางของอัลลอฮฺ)” (บันทึกโดยบุคอรี หมายเลข : 3472)

1.1.2 ตระกูลฝ่ายมารดา

อิบนุ สะอฺด (Ibn Sa'd, 1990 : 8 : 46) รายงานว่า มารดาของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ชื่อว่า อุมมฺุรฺมาน เคิมช็อ ซัยนัฎ หรือ คะอฺดฺ บินตุ อามิร อิบนุ อุวัยมิร อิบนุ อับดิซซามฺ มาจากตระกูลกินานะฮฺ ตามทัศนะที่เห็นพ้องต้องกันคือ นางมาจากเผ่าบนิฟิรรอฮฺ อิบนุ ซอนนุ อิบนุ มาลิก อิบนุ กินานะฮฺ

อิบน์ ษะญัรฺ (Ibn Hajar, 1986 : 7 : 271) รายงานในหนังสือ *Fath al-Bārī fi Sharh al-Bukhārī* ว่า “อุมมูรฺมาน (ร.ฎ.) นับถือศาสนาอิสลามตั้งแต่ยังอยู่ที่มักกะฮฺ” จากคำยืนยันของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ว่า: **لَمْ أَعْلَمْ أَبَوَيْ إِلَّا وَهُمَا يَدِينَانِ الدِّينَ**
 ความว่า :-

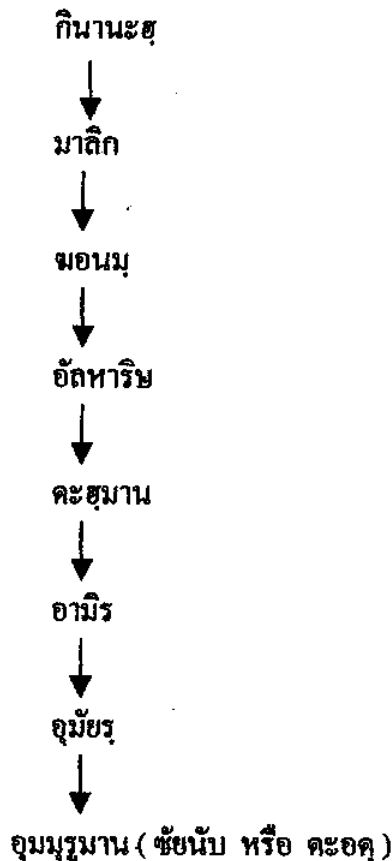
“ฉันไม่รู้เรื่องเกี่ยวกับพ่อแม่ของฉัน นอกจากท่านทั้งสองได้รับนับถือศาสนาอิสลามมาแล้ว”
 (บันทึกโดยบุคอรี หมายเลข 456 และ 3905)

อุมมูรฺมาน (ร.ฎ.) เสียชีวิตในสมัยที่ท่านนบี ﷺ ยังมีชีวิตอยู่ เมื่อปีฮิจญเราะฮฺที่ 6 (ค.ศ.549) โดยท่านนบี ﷺ เคยไปเยี่ยมกุโบร์ (หลุมฝังศพ) ของนางและขออภัยโทษจากเอกองค์อัลลอฮฺให้แก่ นางด้วย แต่อิหม่ามบุคอรีได้รายงานที่นางได้เสียชีวิตในสมัยเคาะลีฟะฮฺอุมมาน อิบน์ อีฟฟาน (ร.ฎ.) (Ibn Hajar, 1406/1986 : 7 : 337 ; Qaddārah, Zāhiyah. 1408/1988 : 66)

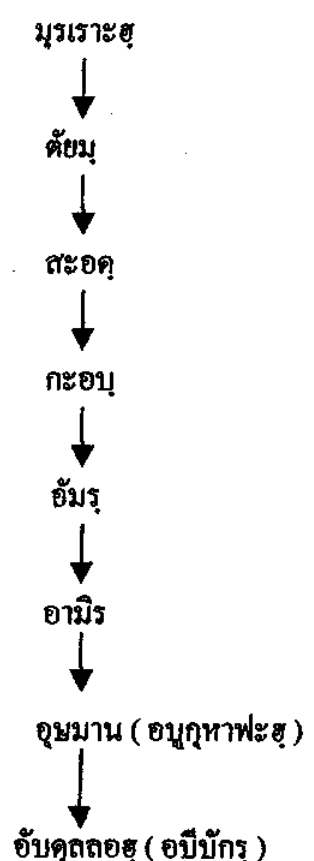
อิบน์ ษะอฺด (Ibn Sa'd, 1410 / 1990 : 8 : 46) รายงานว่าท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) มาจากสายตระกูลฝ่ายบิดาจากตระกูลอັคคัษมิยะฮฺและฝ่ายมารดาจากตระกูลกินานะฮฺดังแสดงในแผนภูมิต่อไปนี้ :-

1) แผนภูมิแสดงตระกูลของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ทางฝ่ายบิดาและมารดา

ตระกูลฝ่ายอุมมูรฺมาน

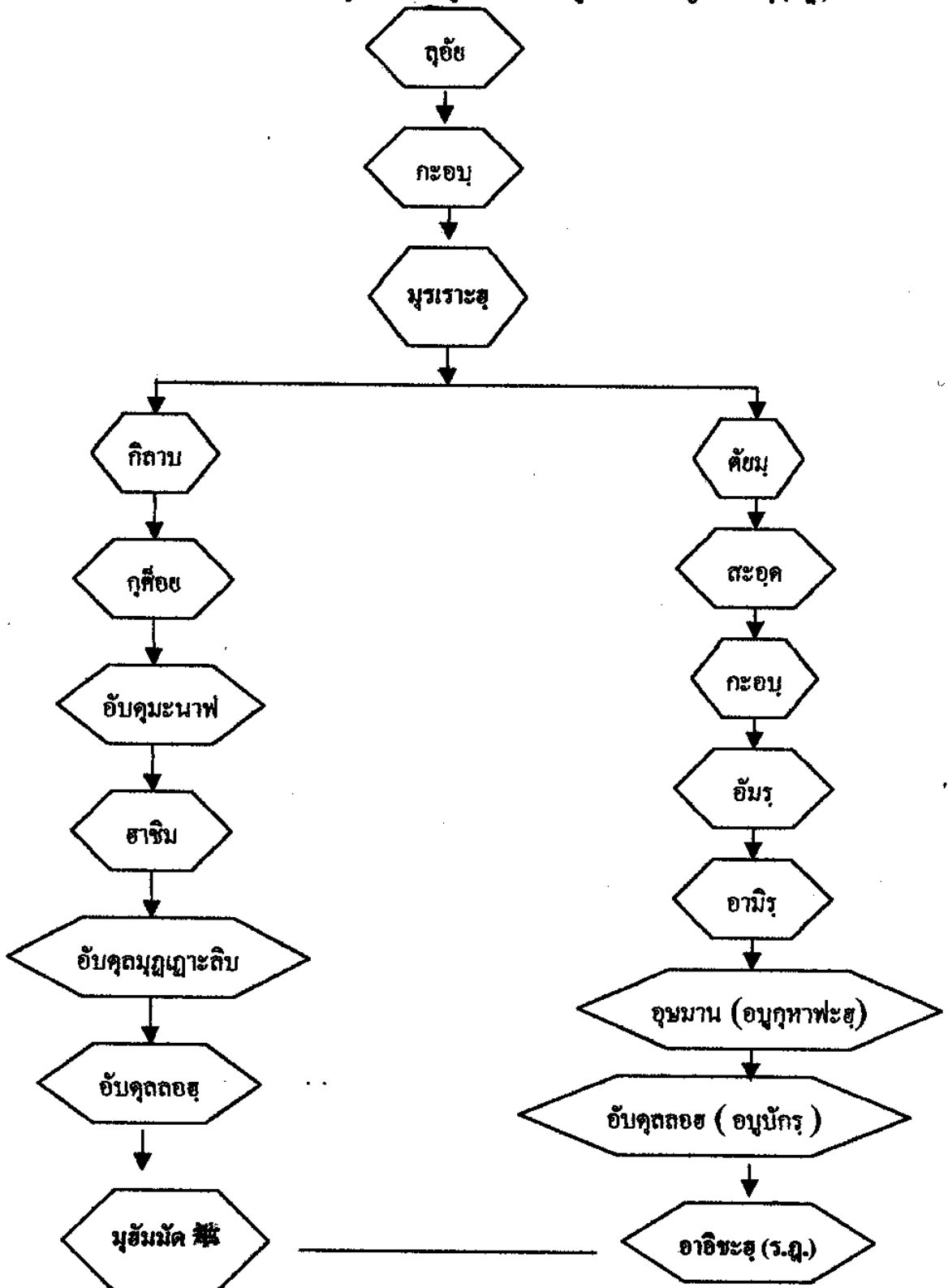
ตระกูลฝ่ายอุมบักรฺ

← อาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) →

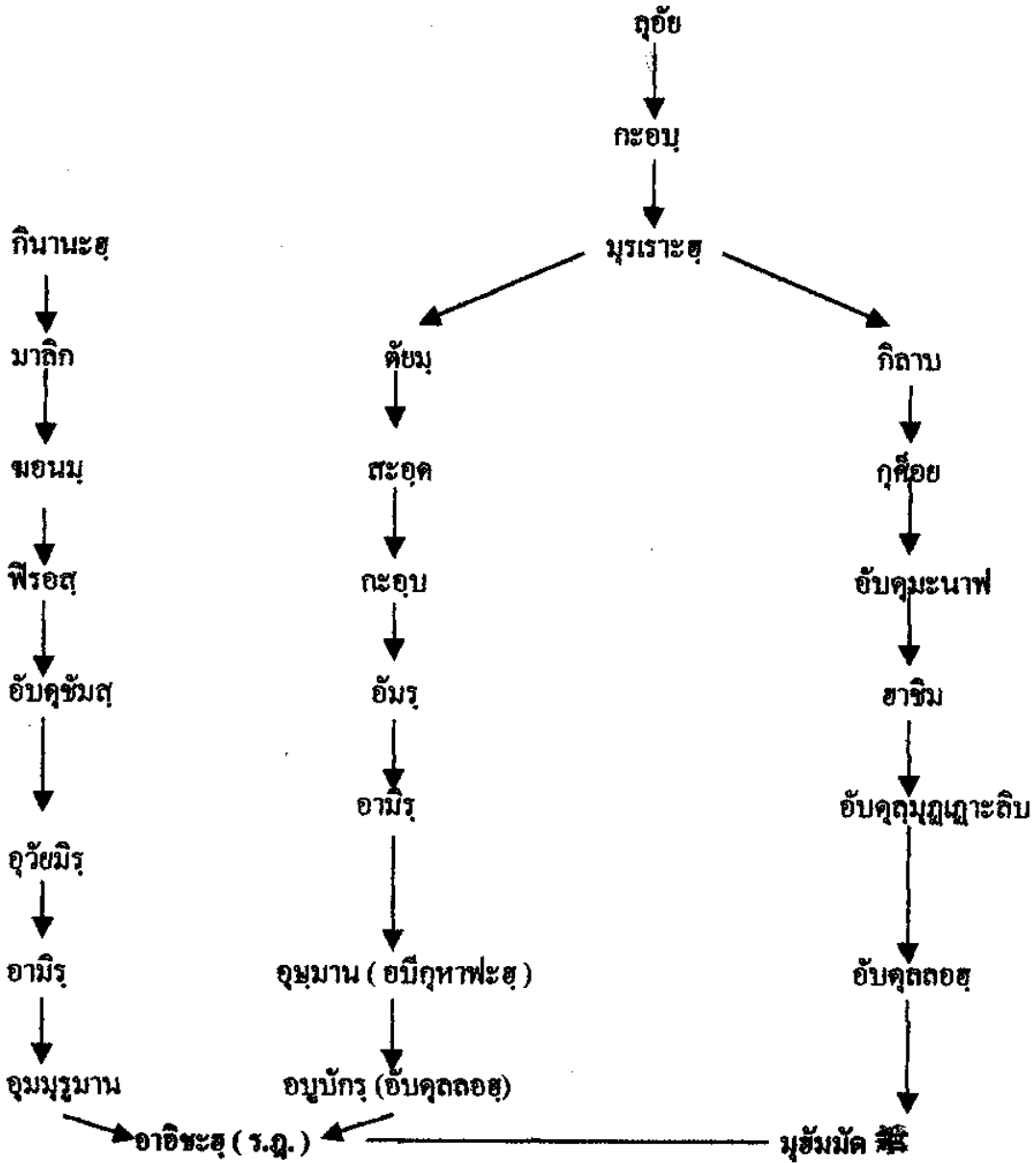
อัญญาะบะรีย (al-Tabari, 1407/1987 : 2 : 497-551) รายงานว่าตระกูลของท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ร.ฎ.) ฝ่ายบิดาได้บรรจบกับตระกูลของท่านรศูด ~~ซึ่ง~~ ที่มูเราะฮ์ฮิบน์ กะฮญ อิบน์ ฎอัย ดังปรากฏในแผนภูมิตี่ :-

2) แผนภูมิแสดงการบรรจบกันระหว่างตระกูลของท่านรศูด ~~ซึ่ง~~ กับตระกูลของท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ร.ฎ.)

ส่วนตระกูลของท่านหญิงฝ่ายมารดานั้น นักประวัติศาสตร์ยังมีการโต้แย้งกันอยู่ แต่ทัศนะที่เหมือนกัน (Tahmāz, 'Abd al-Hamid. 1411/1990 : 18) อ้างถึงในหนังสือ *Abū Bakr* ของ *al-Tanfāwī* ก็คือ มาจากบิดา ³⁰ ดังแสดงในแผนภูมิตี่ :-

3) แผนภูมิแสดงสายตระกูลของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ที่บรรจบกับตระกูลของท่านรศุด ~~ซึ่ง~~ ที่ *มูเราะฮฺ*

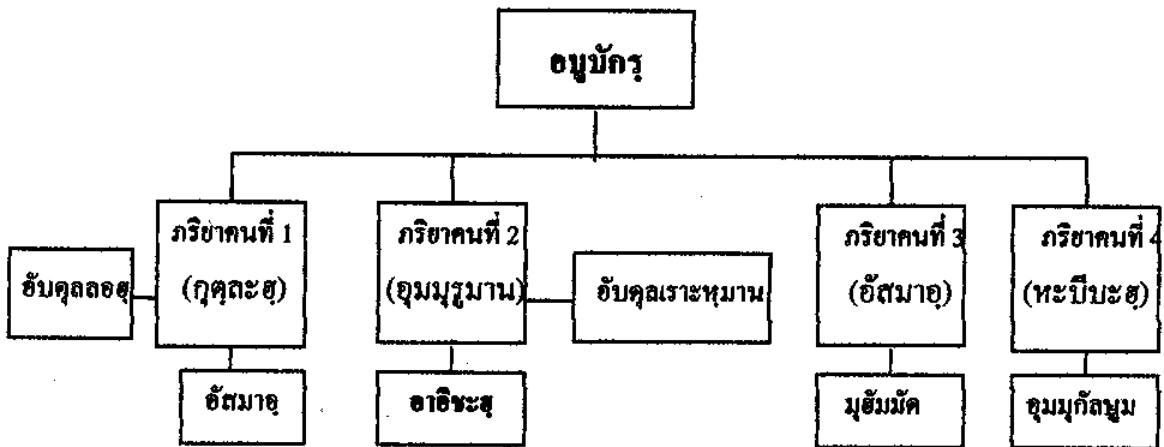
³⁰ ส่วนนักประวัติศาสตร์อีกหลายคน เช่น อิบน์ สะอูด , อิบน์ละอมีร์ , อิบน์ กะมีร์ และอัสสุฎฎี รายงานว่า สายตระกูลฝ่ายมารดาของท่านหญิง คือ อาอิชะฮฺ บุตรี คะอูด บินตุ อุมัยร อิบน์ อามิร อิบน์ อุวัยมिर อิบน์ คะอูมาน อิบน์ ฮัลดามิร อิบน์ หอนนุ อิบน์ มาลิก อิบน์ กินานะฮฺ

1.1.3 พี่น้องร่วมบิดาของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ทั้งหมด 6 คน คือ :-

- 1) อับดุลลอฮฺ
- 2) 2) อัสมาฮฺ
- 3) อับดุลเราะหฺมาน
- 4) อาอิชะฮฺ
- 5) มุฮัมมัด
- 6) อุมมิกัลตูม

สรุป ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) มีพี่น้องร่วมบิดาทั้งหมด 6 คน³¹ (รวมทั้งท่านหญิงเอง) ดังแสดงในแผนภูมิตัวนี้ :-

4) แผนภูมิแสดงพี่น้องร่วมตระกูลของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) (Shākir, Mahmūd. 1405 / 1985 : 2 : 47)

1.2 การกำเนิด

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) เกิดในปีที่ 4 (ค.ศ.570) หลังจากที่มีมุฮัมมัด ﷺ ถูกแต่งตั้งเป็นรَسُول ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) มีอายุน้อยกว่าท่านหญิงฟาฏิมะฮฺ (ร.ฎ.) บุตรีของท่านศาสดาอยู่ 8 ปี (al-Dhahabi, 1418 / 1998 : 2 : 139) บางทัศนะว่าท่านหญิงกำเนิดเมื่อปีที่ 11 (ค.ศ.568) หรือ 12 (ค.ศ.567) ก่อนฮิจญ์เราะฮฺ (al-'Aqqād, 'Abbās. n.d. : 29) และอ่อนกว่าท่านหญิงฟาฏิมะฮฺอยู่ 5 ปี แต่ไม่มีหลักฐานที่ยืนยันแน่ชัด (Ibn Hishām, n.d. : 3 : 269)

ญุญ, มุฮัมมัด (Quṭb, Muḥammad. n.d. : 15) ได้อ้างคำพูดของอิซฮัรฺกาซี ว่า “ท่านรَسُول ﷺ มิได้แต่งงานกับหญิงใดที่มีทั้งพ่อและแม่มาจากชาวมุฮาญิรีนนอกจากท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) เท่านั้น” และอีซา อิบน์ มัฆญูน³² ก็ได้รายงานเรื่องนี้เหมือนกัน (Ibn Sa'd, 1410 / 1990 : 8 : 50)

³¹ บางทัศนะเห็นว่าท่านหญิงมีพี่น้องทั้งหมด 7 คน รวมถึงอัญญาที่ตฺ อิบน์ ศ็กะเราะฮฺ เป็นพี่น้องร่วมมารดา (Ibn Hajar, 1992 : 282)

ในสมัยที่ท่านหญิงอยู่ในวัยเด็กนั้น การเผยแผ่ศาสนาอิสลามเป็นไปอย่างยากลำบากและขมขื่นยิ่งนัก เนื่องจากผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามในตอนนั้นถูกเหยียดหยามและรังแกโดยชาวกรวยอย่างโหดร้ายทารุณ ดังมีรายงานจากท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ว่า ท่านอุมม์บักรฺ (บิดาของท่านหญิง) เคยถูกทรมานในหลายสถานการณฺ์ เช่น ในขณะที่ท่านต้องการอพยพไปยังเมืองเฮธิ โอบิเยเพื่อติดตามพี่น้องมุสลิมที่นั่นปรากฏว่าเมื่อท่านไปถึงสถานที่ชื่อว่า “มฺรฺกิดเกาะมาด” ก็มีอบนุ อັคคฺฆุนะฮฺ (หัวหน้าเผ่ากัอรฺเราะฮฺ) ได้มาพบท่านและนำท่านกลับไปยังมັกกะฮฺ และเยาะเย้ยท่านว่า “แท้จริงคนอย่างท่าน โอ้ ! อุมม์บักรฺ ท่านกำลังจะเดินทางมุ่งหน้าไปทางไหนกัน ท่านจะออกจากมັกกะฮฺไม่ได้ เพราะพวกเราไม่ให้ท่านออกจากเมืองนี้ ท่านเคยสร้างความสัมพันธ์ไมตรี เคยแบกความเหนื่อยยาก เคยเคื้อแม่แก่ผู้มาเยือน และเคยช่วยผู้เคราะห์ร้ายด้วยความบริสุทธิ์ใจ เรากับท่านก็เป็นเพื่อนบ้านกัน ดังนั้น ท่านจงกลับบ้านเมืองของท่านและกราบไหว้พระเจ้าที่ประเทศของท่านสิ” (Ibn Sa’d, 1408 / 1988 : 2 : 91-93 ; Tahmāz, ‘Abd al – Hamīd. 1410 / 1990 : 25)

1.3 การได้รับการเลี้ยงดู.

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ) เติบโตในบ้านที่อบอุ่นและอึมเิบไปด้วยสังขรรรมอันแท้จริงของอิสลามเพราะท่านนบี ﷺ จะเป็นแขกที่มาเยี่ยมเยียนบ้านของท่านอุมม์บักรฺ (ร.ฎ.) เป็นประจำและจะนั่งคุยกับท่านเป็นเวลาหลายชั่วโมงถึงแสนงานต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ โดยมีหนูน้อยอาอิชะฮฺวิ่งเล่นอยู่ใกล้ ๆ และจากการสังเกตและความจำอันหลักแหลมของเธอ ทำให้เธอจดจำทุกสิ่งทุกอย่างที่ท่านนบี ﷺ และท่านอุมม์บักรฺ (ร.ฎ.) ได้แสดงกิริยาท่าทาง คำพูดของท่านทั้งสองตลอดจนการปฏิบัติของท่านทั้งสอง รวมถึงอุมมฺมุรฺมานผู้เป็นมารดาที่เป็นตัวอย่างแก่เธอด้วยซึ่งท่านรศูล ﷺ ได้สั่งเสียให้อุมมฺมุรฺมาน (ร.ฎ.) เลี้ยงและรักษาเธอให้ดีเพื่อเป็นภริยาของท่านในอนาคต (Ibn Sa’d, 1410 / 1990 : 8 : 63 ; Mabyad, Muhammad Sa’id. 1420 / 2000 : 540)

อุมม์บักรฺ (ร.ฎ.) ได้สร้างมัตซึลเล็ก ๆ ในบริเวณบ้านของท่าน เพื่อให้เป็นที่ละหมาดและอ่านอัลกุรอาน ทำให้หนูน้อยอาอิชะฮฺได้รับเอาหลักธรรมและการปฏิบัติของศาสนาอิสลามด้วยหัวใจที่บริสุทธิ์และกระตือรือร้น มีความเลื่อมใสศรัทธาต่อศาสนาอิสลามตั้งแต่ยังอยู่ในวัยเด็ก และได้รับการเรียนรู้และขึ้นห้อยอย่างมั่นคงในการต่อสู้เพื่อสังขรรรมตามคัมแบบ คือ บิดาและมารดาของท่านหญิงเอง (Ibn Sa’d, 1410 / 1990 : 8 : 50)

1.4 นามจริง ชื่อเล่นและฉายาของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.)

นามจริง คือ อาอิชะฮฺ หมายถึง ผู้มีชีวิตชีวา ผู้ชายขนมบึง

³² อีซา อิบนุ มัฆญุน อัลมะคะนี อัลวาริฎฎี เป็นทาสของอัลกออิม อิบนุ มุฮัมมัด อิบนุ อับบีบักรฺ (ร.ฎ.) เสียชีวิตในช่วงฮิจญเราะฮฺที่ 100 (فى المائة) (Ibn Hajar, 1412 / 1992 : 441)

ชื่อเล่น คือ อุมมุอับดุลลาฮฺ มีหะดีษรายงานโดยท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) จากรายงานของ
อิบน์ อัลอะษีร์ (Ibn al-Athīr, 1414 / 1994 : 7 : 186) ในหนังสือ Usud al-Ghābah โดย
ท่านหญิงกล่าวว่า :-

يَا رَسُولَ اللَّهِ ، أَلَا تُكْنِي ، أَمْ لَا تُكْنِي ؟ قَالَ : تُكْنِي بِابْنِكَ ، يَعْنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ . فَكَانَتْ تُكْنِي بِأُمِّ
عَبْدِ اللَّهِ .

ความว่า :-

“โอ้ ! ท่านรสูล ﷺ ท่านจะไม่เรียกชื่อเล่นให้ดิฉันบ้างหรือ ท่านตอบว่า จงตั้งชื่อเล่นของเธอ
ด้วยลูกของเธอ คือ อับดุลลาฮฺ อิบน์ อัลอะษีร์ ดังนั้น นางจึงมีนามแฝงว่า อุมมุอับดุลลาฮฺ ”

(บันทึกโดยอะหฺมัด หมายเลข 107 ; อบูดาวูด หมายเลข 4970)

ลูกของเธอในที่นี้ คือ อับดุลลาฮฺ เป็นบุตรชายของอัลอะษีร์ กับนางอัศมาฮฺ ซึ่งท่านหญิง
อาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ได้นำทารกน้อยนั้นมาให้ท่านรสูล ﷺ เปิดปากให้และท่านนบี ﷺ ก็เรียกท่านหญิง
ว่า “แม่ของอับดุลลาฮฺ” นับตั้งแต่นั้นมา ท่านหญิงจึงมีนามแฝง (ชื่อเล่น) ว่า แม่ของอับดุลลาฮฺ
(Ibn al-Athīr, 1414 / 1994 : 7 : 186 ; Ibn Sa’d, 1410 / 1990 : 8 : 51)

ฉายา ฉายาของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) มีมากมาย เช่น :-

1) มุวัฟพะเกาะฮฺ หมายถึงผู้หญิงที่ได้รับความสำเร็จ ดังมีรายงานของมุฮัมมัด อัศศอถิหฺย
(al-Salīhī, 1993 : 164) ในหนังสือ Subul al-Hudā wa al-Rashād และมุหิบบุดดีน อัฏเฏาะบะรี
(al-Tabarī, Muhib al-Dīn. 1417 / 1997 : 37) ในหนังสือ al-Samt al-Thamīn จากอิบน์ อับบาซ
(ร.ฎ.) ว่า ท่านรสูล ﷺ ได้กล่าวว่า : مَنْ كَانَ لِهُ قِرْطٌ يَا مُؤْتِقًا

ความว่า :

“แล้วผู้ใดเล่าที่มีลูกเสียชีวิตตั้งแต่ยังมีอายุน้อย ๆ โอ้ ! มุวัฟพะเกาะฮฺ” (บันทึกโดยอัศศอถิหฺย
หมายเลข 64)

คำว่า “มุวัฟพะเกาะฮฺ” เป็นชื่อที่ท่านศาสดา ﷺ เรียกท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ซึ่งหมายความว่า
โอ้ ! ผู้หญิงผู้ซึ่ง ได้รับความสำเร็จ

2) อาอิซ หมายถึง ผู้มีชีวิตชีวา เป็นการเรียกที่สร้างความไพเราะและอ่อนโยน (منادى مرحم)
ดังมีรายงานของอับนะบิดี (al-Zabīdī, 1412 / 1992 : 345) ในหนังสือ Mukhtasar Sahih
al-Bukhārī ว่ามีหะดีษรายงานโดยบุคอรีว่าท่านรสูล ﷺ จะพูดกับท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ว่า :

يَا عَائِشُ ، هَذَا جَنْرِيْلُ يَقْرَأُ عَلَيْكَ السَّلَامَ ...

ความว่า :-

“โอ้! อาอิษ, นี่ท่านญิบรียลบอกสถานถึงเธอ ...” (บันทึกโดยบุคอริหมายเลข 3217; มุสลิม หมายเลข 1668)

3) บินตุ อัส-ทิดดีก หรือ อัสทิดดีเกาะฮุ บินตุ อัสทิดดีก หมายถึง บุตรีของชายผู้ซื่อสัตย์ หรือ หญิงผู้ซื่อสัตย์ บุตรีของชายผู้ซื่อสัตย์

อิบน์ สะอูด (Ibn Sa'd, 1410/1990 : 8 : 53) รายงานในหนังสือ al-Tabaqāt al-Kubrā ว่ามี หะดีษจากมัศรูค (ร.ฎ.) กล่าวว่าทุกครั้งที่เขาพูดถึงท่านหญิงอาอิชะฮุ (ร.ฎ.) เขาจะพูดว่า :-

حَنَّتِي الصَّانِقَةُ بِنْتُ الصَّنِيقِ حَبِيبَةَ حَبِيبِ اللَّهِ الْمُرَّاءِ

ความว่า :-

“หญิงผู้ซื่อสัตย์ บุตรีของชายผู้ซื่อสัตย์ หญิงผู้เป็นที่รักยิ่งของผู้เป็นที่รักของอัลลอฮ์ หญิงที่ ได้รับรองความบริสุทธิ์โดยพระองค์อัลลอฮ์ ได้มาพูดกับฉัน”³³ (Ibn Sa'd, 1410/1990 : 8 : 45)

4) บินตุ ออบีบักรุ หมายถึง บุตรีของท่านอบีบักรุ

อับนะฮะบี (al-Dhahabī, 1418 / 1998 : 2 : 167)เล่าในหนังสือ Sayr A'lam al-Nubalā' ว่า ครั้งหนึ่งท่านรสูล ﷺ ได้กล่าวแก่ท่านอุยัยนะฮุ อิบน์ หิศนุ³⁴ว่า : اللَّهُمَّ اغْنِرْ لِعَائِشَةَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ ความว่า :-

“ขอพระองค์ทรงให้ภัยแก่ อาอิชะฮุ บินตุ ออบีบักรุ ด้วยเถิด” (บันทึกโดยอัลฮาติม หมายเลข 6738)

5) ฮุมัยรอฮุ หมายถึง หญิงผู้มีแก้มแดงอมชมพู

มีอัลหะดีษรายงานจากท่านหญิงอาอิชะฮุ (ร.ฎ.) ว่าท่านรสูล ﷺ กล่าวว่า :-

يَا حُمَيْرَاءُ مَنْ أَعْطَى نَارًا فَكَلِمَاتُكَ يَجْمَعُ مَا أَنْضَجَتْ بِكَ النَّارُ

ความว่า :

“โอ้! หญิงขาวอมแดง ผู้ใดก็ตามที่บริจาคไฟ (ให้แก่ใคร) ก็เสมือนว่าเขาได้บริจาคทุกสิ่งทุกอย่างที่ต้องหุงต้มด้วยไฟ (ให้แก่คนนั้น)” บันทึกโดยอิบน์ มาญะฮุ หมายเลข 2465 (บันทึกโดยอิบน์ มาญะฮุ หมายเลข 6)

6) อัลดุมัรเราะอะฮุ หมายถึงหญิงผู้ได้รับการยืนยันความบริสุทธิ์จากฟากฟ้า

อิบน์ สะอูด (Ibn Sa'd, 1410/1990 : 8 : 51) เล่าในหนังสือ al-Tabaqāt al-Kubrā ว่า

³³ ผู้วิจัยไม่พบการตัดริ้วด้วยตัวดั่งกล่าวในหนังสือที่ท่านได้

³⁴ อุยัยนะฮุ อิบน์ หิศนุ อิบน์ หุษัยฟะฮุ อิบน์ บักรุ อัลพะซารี (Weinsink, Arnet. 1962 : 8 : 216) เป็นผู้ที่ศรัทธาในศาสนาอิสลามหลังจากอาชะฮุอัลหิญาถูกประจานลงมาให้แก่ท่านนบี ﷺ (al-Dhahabī, 1418 / 1998 : 2 : 167)

เมื่อท่านมีศรูก (ร.ฎ.) จะพูดถึงท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ท่านจะกล่าวว่า :

المِرَاءُ مِنْ فَوْقِ سَبْعِ سَمَوَاتٍ

ความว่า :-

“ หญิงที่ได้รับการยืนยันความบริสุทธิ์จากฟ้า ”³⁵ (Ibn Sa'd, 1410 / 1990 : 8 : 51)

7) มะหฺบุบัต รฎิลลิตาฮฺ หรือ มะบีบัต รฎิลลิตาฮฺ หรือ มะบีบัตุด หะบีบิลลิตาฮฺ หมายถึง หญิงที่รักของท่านรฎูล ﷺ หรือหญิงที่รักของผู้เป็นที่รักของอัลลอฮฺ (Ibn Sa'd, 1990 : 8 : 50-51)

อิบน์ หะญัรฺ (Ibn Hajar, 1415 / 1995 : 8 : 233) เถ่าในหนังสือ *al-Isābah fi Tamyiz al-Sahābah* ว่า “ มีรายงานจากท่านอัมมาร อิบน์ ยาสีรฺ (ร.ฎ.) กล่าวแก่ชายคนหนึ่งที่ทำกาไรใส่ร้าย ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ” ว่า :

استكنت مقبوحا منبوحا ، اتقع في حبيبة رسول الله صلى الله عليه وسلم ، إنها لزوجتها في الجنة .
ความว่า :-

“ ท่านจงเงิบจากการเห่าหอน ท่านได้ใส่ร้ายหญิงสุดที่รักของผู้เป็นที่รักของอัลลอฮฺ กระนั้นหรือ ” (บันทึกโดยอัคริมิมิ หมายเลข 62)

8) อุวัยฮาฮฺ หมายถึง หญิงน้อยผู้ชายขนมบิง ดังปรากฏในรายงานของอัศศอลิหียฺ (al-Salibi , 1413 / 1993 : 173) กล่าวในหนังสือ *Subul al-Hudā wa al-Rashād* ว่า “ ท่านรฎูล ﷺ กล่าวในขณะที่ท่านเดินทางและพราจจากท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ว่า “ وَأَوْيَّسَاءُ ” (*ไอ้ อุวัยฮาฮฺ*)

จะเห็นได้ว่านามจริงของท่านหญิงอาอิชะฮฺ คือ อาอิชะฮฺ และชื่อเล่น คือ อุมมฺอับคิลลาฮฺ (แม่ของอับดุลลอฮฺ) ส่วนฉายาของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) นั้นมีมากมายดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

1.5 ลักษณะรูปร่างและบุคลิกลักษณะของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.)

1.5.1 ลักษณะรูปร่างของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.)

อิบน์ สะฮฺุด (Ibn Sa'd, 1410 / 1990 : 8 : 57) เถ่าว่า “ ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) มีรูปร่างผอมบาง ผิวขาวอมชมพู ” โดยท่านรฎูล ﷺ เคยกล่าวว่า : *إِنَّ لَوْنَكِ الْآنَ يَا شَقِيرَاءُ لِحَسَنٍ*

ความว่า :-

“ แท้จริงสี (ผิว) ของเธอขณะนี้ *ไอ้* หญิงผิวขาวอมชมพู ช่างสวยเหลือเกิน ” (บันทึกโดยอะหฺมัด หมายเลข 5)

ก็อดดูเราะฮฺ, ซาฮียะฮฺ (Qaddarah, Zāhiyah. 1408 / 1988 : 203) ได้สรุปเกี่ยวกับลักษณะรูปร่างของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ว่า “ มีรูปร่างหน้าตาอิมเอบ ใบหน้าสวยงามผุดผ่อง ผอมบาง

³⁵ ผู้วิจัยไม่พบการคัดเรียงด้วยบทดังกล่าวในหนังสือที่หาได้

สูงปานกลาง ผิวขาวอมชมพู พุศจาไพเราะผาดผาน เสียงดังฟังชัด มีความคิดฉลาดเฉียบแหลม กล้าหาญ ชอบความสวย ความงามและของหอม เป็นต้น ” ผู้วิจัยเห็นด้วยกับข้อสรุปนี้

1.5.2 บุคลิกลักษณะของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ดังนี้ :-

1) ชอบเล่นสนุกสถานและมีจิตใจร่าเริงแจ่มใส

นักประวัติศาสตร์ ได้เล่าว่า ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ขณะอยู่ในวัยเด็กนั้น ท่านหญิงเป็นเด็กที่ชอบเล่นสนุกสถาน ชอบมีการเคลื่อนไหว แม้กระทั่งอายุของนางเพียง 9 ขวบ ในช่วงที่ท่านรสูล ﷺ ได้มาหมั้นหมายนั้น ท่านหญิงก็มีเพื่อนเล่นอายุรุ่นราวคราวเดียวกันและมีชิงช้านั่งเล่นแกว่งไกวกับเพื่อนด้วยกัน ซึ่งเป็นภาพที่ต่อให้เห็นว่าท่านหญิงมีชีวิตชีวา มีความคิดเหมือนผู้ใหญ่และเป็นเด็กที่บริสุทธิ์ แต่แฝงด้วยความหนักแหลมและมีความกระฉับกระเฉงว่องไว (Ibn Sa'd, 1410/1990 : 8 : 47)

ญาละฮฺมาซ, อับดุลหะมิด (Tahmāz, 'Abd al - hamīd. 1410 / 1990 : 33) ได้รายงานว่าท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ได้เล่าถึงเหตุการณ์เนื่องในวันส่งเจ้าสาว (ตัวท่านหญิง) ให้แก่ท่านรสูล ﷺ ว่า :

“... وَأَنَا عَلَىٰ أَرْجُوحةٍ وَمَعِيَ صَوَاحِبِي فَصَرَخْتُ بِي فَأَبَيْتُهَا ، وَمَا أَذْرِي مَا تَرِيدُ بِي ، فَأَخَذْتَنِي بِيَدِي فَأَوْقَفْتَنِي عَلَى الْبَابِ ، فَقُلْتُ : هَهُ ، هَهُ ، .. حَتَّى دَهَبَ نَفْسِي ، فَأَخَذْتَنِي بَيْنَا ، فإِذَا نِسْوَةٌ مِنَ الْأَنْصَارِ ، فَقُلْنَ : عَلَى الْخَيْرِ وَالْبَرَكَاتِ وَعَلَى خَيْرِ طَائِرٍ

ความว่า :

“ ... ขณะนั้นฉันกำลังเล่นกับเพื่อนๆนั่งชิงช้าอยู่ ทันใดนั้นคุณแม่มักพาตัวฉันเพื่อส่งไปยังบ้านของท่านรสูล ﷺ เพื่อน ๆ ของฉันก็ร้องออกมาอย่างเสียงดัง ฉันไม่รู้ว่าแม่ของฉันต้องการทำอะไร ท่านหญิงมือฉันไป ในที่สุดเมื่อถึงประตูบ้านของท่านรสูล ﷺ ฉันก็พลั้งคำพูดออกมาว่า ฮะ! ฮะ! ฉันรู้สึกใจหาย คุณแม่พามาฉันเข้าไปในบ้านนั้น ซึ่งมีผู้หญิงชาวอันศอรุหลายคนนั่งอยู่ ณ ที่นั้น และพวกหล่อนก็พูดขึ้นมาว่า “ขอแสดงความยินดีและบารเราะกัต (เพิ่มพูน ความเป็นสิริมงคล) แก่ คู่บ่าวสาว ” (บันทึกโดยบุคอรื หมายเลข 3895 ; มุสลิม หมายเลข 1890)

อิบนุ สะอูด (Ibn Sa'd, 1410 / 1990 : 8 : 47) รายงานในหนังสือเดิมว่าเมื่อท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) เข้ามาอยู่ภายในบ้านของท่านรสูล ﷺ นางก็ยังคงเล่นกับเพื่อนๆเหมือนเดิม โดยท่านรสูล ﷺ จะเปิดโอกาสให้ ดังที่ท่านหญิงได้เล่าว่า :-

كُنْتُ أَلْعَبُ بِالْبَنَاتِ ، وَأَنَا جُنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، فَكَانَ يُسْرِبُ إِلَى صَوَاحِبَاتِي بِلَاعِبَتِي .

ความว่า :

“ ในขณะที่ฉันกำลังเล่นตุ๊กตาในบ้านของท่านรสูล ﷺ ท่านจะเรียกเพื่อนๆ ของฉันให้มาเล่นกับฉันด้วย ” (บันทึกโดย อิบนุมาญะฮฺ หมายเลข 1972)

ครั้งหนึ่งท่านรศุด ﷺ ได้ชวนนางให้ดูการแสดงซ้อมหอกของชนเผ่า (เอธิโอเปีย) ในลาน มัสยิด (Ibn Sa'd, 1410 / 1990 : 8 : 47)

ดังนั้น ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) จึงได้ตักเตือนพ่อแม่ทุกคนว่าควรปล่อยโอกาสให้ลูกหลานมีการเล่นพร้อมกับเพื่อน ๆ ของพวกเขาด้วย เพื่อเป็นการออกกำลังกาย ใช้สมองและรู้จักสามัคคี ดังคำกล่าวของท่านหญิงว่า : فَاقْرَءُوا فَنَرِ الْجَارِيَةَ السِّنَّ نَسْمَعُ اللّٰهُوَ :

ความว่า :-

“ พวกท่านจงปล่อยลูกหลานของท่านให้มีการเล่นด้วยกันอย่างสนุกสนานด้วย ” (บันทึกลงโดยบุคอรี หมายเลข 84, 144)

นอกจากนี้อิบนุ สะอูด (Ibn Sa'd, 1410 / 1990 : 8 : 62) ยังได้บันทึกไว้ว่า ท่านหญิงกล่าวว่า ท่านรศุด ﷺ เข้ามาหาฉันในขณะที่ฉันกำลังเล่นตุ๊กตาอยู่ ท่านถามฉันว่า :-

مَا هَذَا يَا عَائِشَةَ ؟ قَالَتْ : خَيْلٌ سَلِيمَانَ وَلَهَا أَجْرٌ ، فَضَحِكُ .

ความว่า :

“ อาอิชะฮฺ นี่มันคืออะไร ” ฉันตอบว่า : “ มันคือม้าของสุลัยมาน มันมีปีกด้วยจ๊ะ ” ท่านนบี ﷺ ก็หัวเราะ (บันทึกโดยอบูดาวูด หมายเลข 2650)

ผู้วิจัยเห็นว่า ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) เป็นเด็กที่ชอบสนุกสนาน มีความเฉลียวฉลาดและมีไหวพริบเป็นเลิศตั้งแต่ยังอยู่ในวัยเด็ก

2) ความขำขบเยือกเย็น

ผู้วิจัยเห็นว่าท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) เปรียบเสมือนเทพบันทึกเสียงที่มีความสามารถพิเศษเสมือนคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพสูง สามารถบันทึกภาพและเหตุการณ์อย่างแม่นยำและไม่มีลืมเลือน เพราะนางจะจดจำทุกคำ ทุกอิริยาบถของบิดามารดาและท่านรศุด ﷺ ผู้อยู่ใกล้เคียงกับเธอที่สุด อีกทั้งสามารถจดจำเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะอาเยฮฺอัลกุรอาน อัลหะดีษ บทกวี ประวัติชีวิตและประวัติการต่อสู้ระหว่างเผ่า เป็นคัมภีร์ ดังปรากฏในรายงานของอิบนุ หะญูร (Ibn Hajar, 1415 / 1995 : 8 : 233) กล่าวในหนังสือ al-Isābah fi Tamayiz al-Sahābah โดยมีคำยืนยันจากอัชชูฮรี³⁶ว่า :

لَوْ جُمِعَ عِلْمُ نِسَاءِ هَذِهِ الْأُمَّةِ فِيهِنَّ أَزْوَاجُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، كَانَ عِلْمُ عَائِشَةَ أَكْثَرَ مِنْ عِلْمِهِنَّ .

³⁶ อัชชูฮรี คือ มุฮัมมัด อิบนุ มุสลิม (ฉายาว่าอิบนุ ชิยาบ หรือ อบูมุฮอับ) อิบนุ อุบัยดิลลาฮฺ อิบนุ อับดุลลอฮฺ อิบนุ ชิยาบ อิบนุ อับดุลลอฮฺ อิบนุ อัลฮาริม อิบนุ ชะฮฺเราะฮฺ อิบนุ กิลาบ อัลกุเราะฮฺ อัชชูฮรี เป็นนักปราชญ์ทางวิทยาศาสตร์นักบุญคดีและนักจำหะดีษ เสียชีวิตเมื่อมีริจญะฮฺที่ 25 (ค.ศ.604) (Ibn Hajar, 1412 / 1992 : 506)

ความว่า :

“ หากมีการรวมความรู้ของผู้หญิงทั้งหมดของประชาชาตินี้รวมถึงภริยาของท่านรสูล ﷺ ทุกคน ก็ยังถือว่าความรู้ของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) นั้นมีมากกว่า ” (บันทึกโดย อักฎ็อบรอนี หมายเลข 18)

3) สุภาพอ่อนโยน

อัสคออิหียฺ (al-Sālibī, 1410 / 1993 : 11 : 164) เถ่าในหนังสือ Subul al-Hudā wa al-Rashād fi Sāyr Khāyr al-‘ibād ว่า “ ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ได้ถอดอุปนิสัยใจคอที่อ่อนโยนมาจากมารดาของนางที่มีชื่อว่า อุมมูรุมาน ซึ่งเป็นหนึ่งในบรรดานางสวรรค์ ” ซึ่งมีรายงานจากอบูบักรฺ อิบน์ อับดุลอะซซะฮฺ (ร.ฎ.) ว่าท่านรสูล ﷺ เคยกล่าวว่า :-

مَنْ سَرَّ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى امْرَأَةٍ مِنَ الْخَوَرِ الْعَيْنِ فَلْيَنْظُرْ إِلَى أُمِّ رُوْمَانَ .

ความว่า :-

“ ผู้ใดก็ตามที่อยากเห็นหญิงงามในสวรรค์ ก็จงมองไปยังอุมมูรุมาน ” (บันทึกโดยบุคอรี หมายเลข 1397)

4) ความจงรักภักดีต่อพระองค์อัลลอฮฺ

อัญญาาะบะรี (al-Tabari, Muhib al-Din. 1997 : 90) เถ่าในหนังสือ al-Samā al-Thamīn ว่า “ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) มีความจงรักภักดีต่ออัลลอฮฺด้วยการรำลึกถึงพระองค์ด้วยการละหมาด การอ่านอัลกุรอานเป็นประจำ แปร่งพินก่อนนอน และถูกขึ้นละหมาดชะฮัจญฺ³⁷ ทุกคืน บางครั้งจะมีการละหมาดตลอดคืน นางจะร้องไห้ในขณะที่ยืนละหมาด จึงวอนขอภัยโทษในระหว่างการละหมาด นางจะถือศีลอดบ่อยมาก และทำฮัจญ์³⁸ ทุกปี ”

กูฎบ, มุหัมมัด (Qutb, Muhammad. n.d. : 72) เถ่าว่าท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ได้รับการอบรมสั่งสอนจากบิดามารดา และได้แบบอย่างที่ดีมาจากท่านรสูล ﷺ โดยท่านหญิงจะทำการอิบาดะฮฺเป็นประจำและสม่ำเสมอ ท่านหญิงชอบละหมาดสุนัตในตอนกลางคืนมาก และทำมาตลอดจนถึงสิ้นชีวิต หากป่วยท่านหญิงก็จะละหมาดในท่านั่ง และจะใช้เวลาในการละหมาดชยาวมาก ขณะที่กำลังละหมาดสุนัต³⁹ ท่านหญิงจะอ่านคูอาฮฺ (ขอพร) ด้วยความศุข (ต่อมน) โดยเฉพาะเมื่ออ่านถึงอายะฮฺที่เกี่ยวกับการทรมานในนรก ท่านหญิงจะขอคูอาฮฺว่า : مَنْ عَلَيَّ وَكَلَّنِي عَذَابَ السَّمُومِ

³⁷ ชะฮัจญฺ หมายถึง การละหมาดที่ไม่ได้บังคับให้ปฏิบัติ แต่เป็นการละหมาดด้วยความสมัครใจ กระทำกันในเวลาค่ำคืน หลังจากนอนหลับแล้ว จุดประสงค์จากการละหมาดนี้เพื่อความใกล้ชิดกับพระองค์อัลลอฮฺให้มากที่สุด

³⁸ ทำฮัจญ์ หมายถึง การบำเพ็ญกุศล ณ นครมักกะฮฺ ที่มีการพัก ณ ทุ่งอะเราะเษะฮฺ มุขะด็ลัฟะฮฺ และทุ่งมินา ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามศาสนบัญญัติที่บังคับแก่มุสลิมชายและหญิงที่มีความสามารถครั้งเดียวในชีวิต

³⁹ ละหมาดสุนัต คือ การละหมาดที่พระองค์อัลลอฮฺมิได้บังคับให้กระทำแต่เป็นการกระทำด้วยความสมัครใจ

ความว่า :-

“ขอ (เอกองค์อัลลอฮฺ) ให้ความเมตตาโปรดปรานแก่ข้าและจงคุ้มครองข้าจากการถูกลงโทษแห่งลมร้อน(นรก)นั้นด้วยเถิด” (al-Tabarī, 1418 /1997 : 90)

ท่านหญิงจะอ่านอาชะฮฺในสุเราะฮฺอัลกุฎุบ : 27 ﴿فَمَنْ لَّهِ عَلَيْنَا وَوَقْتَنَا عَذَابَ السُّمُومِ﴾⁴⁰ ซ้ำ ๆ พร้อมกับร้องไห้อย่างสะอึกสะอื้น และจะถือศีลอดเป็นประจำไม่ว่าจะอยู่ในช่วงฤดูร้อนที่ต้องทนทุกข์กับความกระหายและความเหน็ดเหนื่อยก็ตาม เช่น การถือศีลอดในวันอะเราะเราะฮฺ⁴¹ ในขณะที่ประกอบพิธีฮัจญ์ ท่านหญิงจะพรมน้ำบนศีรษะและลำตัวเพื่อบรรเทาความร้อน พลังกล่าวว่า :

“แท้จริง ฉันได้อินจากท่านรสูล ﷺ กล่าวว่า : إِنَّ صَوْمَ يَوْمِ عَرَفَةَ يُكْفِرُ الْعَامَ الَّذِي قَبْلَهُ

ความว่า :-

“ การถือศีลอดในวันอะเราะเราะฮฺนั้นจะปลดบาปหนึ่งปีที่ผ่านมา ”⁴² (บันทึกโดยอะหฺมัด หมายเลข 602 และอิบนุมาญะฮฺ หมายเลข 1737)

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) จะไปทำฮัจญ์และอุมเราะฮฺ⁴³ หลายครั้ง แม้กระทั่งหลังจากท่านนบี ﷺ เสียชีวิตไปแล้ว (Ihmāz, ‘Abd al-Hamid. 1411 / 1990 : 167)

5) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคนในครอบครัวของท่านนบี ﷺ

อัญญาอะบะรี, มุหิบบุคคีน (al-Tabarī, Muhib al-Dīn. 1417 / 1997 : 103) ได้กล่าวในหนังสือ al-Samt al-Thamin ว่า “ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ไม่มีสิ่งเคลือบแคลงใด ๆ ในจิตใจนอกจากความปรารถนาดีและความจริงใจต่อทุกคน โดยไม่มีความอิจฉาริษยาหรือบาดหมางต่อใคร โดยเฉพาะกับสมาชิกในครอบครัวของท่านนบี ﷺ ทุกคน ซึ่งนางจะยกย่องท่านหญิงเคาะดีญะฮฺ (ร.ฎ.) ว่าสมควรเป็นที่รักยิ่งของท่านนบี ﷺ เพราะเป็นหญิงคนแรกที่ศรัทธาต่อท่าน นางจะยกย่องท่านหญิงเศาะดะฮฺ (ร.ฎ.) ว่าเธอได้มอบการคำนึงของเธอให้แก่นางด้วยความเต็มใจ ” ดังมีคำยืนยันจากท่านหญิงว่า :

مَا رَأَيْتُ أَحَدًا أَحَبَّ أَنْ أَكُونَ فِي مَسَاحِهَا (هُنِيهَا وَصَالِحُهَا) مِنْ سَوْدَةَ بِنْتِ زَمْعَةَ

ความว่า :-

⁴⁰ ความว่า ดังนั้นอัลลอฮฺได้ทรงโปรดปรานแก่เรา และได้ทรงปกป้องเราให้พ้นจากการลงโทษแห่งลมร้อนในนรก

⁴¹ วันอะเราะเราะฮฺ หมายถึง วันที่ 9 ของเดือนซุลหิจญะฮฺ (เดือนที่ 12 ตามปฏิทินอิสลาม) ซึ่งหุจญาญ (นักแสวงบุญมุสลิม) ได้ออกไปหัจญ์ ณ หุจญเราะเราะฮฺ เพื่อรำลึกถึงพระองค์อัลลอฮฺและศรัทธาต่อพระองค์

⁴² อิบนุ หะญัร (Ibn Hajar, 1415 / 1995 : 238) รายงานในหนังสือ Munsad ‘A’ishah ว่าอย่างนี้เช่นกัน

⁴³ อุมเราะฮฺ หมายถึง การประกอบศาสนกิจหรือการบำเพ็ญกุศล ณ นครมักกะฮฺที่ไม่มีการพัก ณ หุจญเราะเราะฮฺ มุขะดะฮฺ และหุจญมา

“ ไม่มีหญิงใดที่ฉันเห็นแล้วปรารถนาที่จะ ให้อัญญาของฉันอยู่ในร่างของนาง (เนื่องจาก ใจบุญสุนทานและความดีของนาง) นอกจากท่านหญิงเสาะฮะฮฺ บินตุ ชุมอะฮฺ ” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข 1463)

สาเหตุที่ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ยกย่องท่านหญิงเสาะฮะฮฺ (ร.ฎ.) เพราะท่านหญิงได้กล่าวแก่ ท่านนบี ﷺ ในขณะที่เธอเริ่มเข้าสู่วัยชราว่า : . يَا رَسُولَ اللَّهِ ، قَدْ جَعَلْتُ يَوْمِي مِنْكَ لِغَاثِنَا .
 ความว่า :-

“ โอ้ ! ท่านรสูลตลอด , แท้จริงฉัน ได้เสียชีวิตประจำวันของฉันจากท่านให้แก่อาอิชะฮฺ ” (บันทึก โดยมุสลิม หมายเลข 1463)

นางยกย่องท่านหญิงฮัฟซะฮะฮฺ (ร.ฎ.) ว่าเปรียบเสมือนพี่น้องหลานตามมา นางยกย่องท่านหญิง อุมมีซะละมะฮฺ (ร.ฎ.) เพราะความฉลาดหลักแหลมของเธอถึงแม้จะมีอายุมากก็ตาม นางยกย่อง ท่านหญิงอุรวัยะฮฺ (ร.ฎ.) ว่าเป็นภริยาที่สวยที่สุดของท่านนบี ﷺ นางยกย่องท่านหญิงซัยนับ (ร.ฎ.) ว่าเป็นลูกที่ลูกน้องของท่านนบี ﷺ ที่ปฏิบัติตามหลักศาสนาอิสลามดีที่สุด ดังมีรายงานจากคำกล่าว ของท่านหญิงความว่า “ ฉันไม่เคยเห็นหญิงใดเลยที่ปฏิบัติตามหลักการศาสนาอิสลามดีกว่าท่านหญิง ซัยนับ ” (บันทึกโดยอัญญาออบรอนี หมายเลข 9207)

นางยกย่องท่านหญิงอุมมีซะบียะฮฺ (ร.ฎ.) ว่าด้วยความดีของเธอที่เธอมีความอดทนในการ นับถือศาสนาอิสลามท่ามกลางความเป็นผู้ปฏิเสธอย่างแข็งกร้าวของอบูสุฟยาน อิบну หับบ (ผู้เป็น บิดาของเธอ) ในขณะนั้น แต่ด้วยความศรัทธาและความดีของเธอทำให้ผู้เป็นบิดาคือยอมรับนับถือ ศาสนาอิสลามในที่สุด นางยกย่องท่านหญิงเสาะฮะฮฺ (ร.ฎ.) ว่าด้วยการปรุงอาหารที่ดีที่สุดในยุค ของเธอ นางชื่นชมท่านหญิงฟาฏิมะฮฺ (ร.ฎ.) บุตรีของท่านรสูล ﷺ ว่าเธอมีความคล้ายคลึงกับบิดาของ เธอมากที่สุดในทุก ๆ สิ่ง ซึ่งครั้งหนึ่งท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) กล่าวถึงท่านหญิงฟาฏิมะฮฺ (ร.ฎ.) ว่า :

مَا رَأَيْتُ امْرَأَةً أَفْضَلَ مِنْ فَاطِمَةَ بِنْتِ الرَّسُولِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَّا أَبَاهَا

ความว่า :-

“ ฉันไม่เคยเห็นหญิงใดที่ประเสริฐกว่าท่านหญิงฟาฏิมะฮฺ นอกจากบิดาของเธอ ” (บันทึก โดย อัญญาออบรอนี หมายเลข 2742)

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) จะชื่นชมทุกคนในครอบครัวของท่านนบี ﷺ อย่างจริงใจเสมอ (Bint al-Shāṭi', 1407 / 1987 : 274-278)

ผู้วิจัยเห็นว่าความสัมพันธ์ที่ดีของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) กับทุก ๆ คนนั้นเป็นที่ยอมรับใน บรรดาเศาะหาบะฮฺและเศาะหาบียะฮฺ เช่น ท่านหญิงซัยนับ บินตุ อุหฺ (ร.ฎ.) ได้กล่าวถึง ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) เมื่อท่านรสูล ﷺ ถามเกี่ยวกับเหตุการณ์อัลอิฟก़์ว่า :

يَا رَسُولَ اللَّهِ أَخِي سَمْعِي وَيَصْرِي ، وَاللَّهِ مَا عَلِمْتُ إِلَّا خَيْرًا

ความว่า :-

“โอ้ รสูลุลลอฮ์ / คิฉันป้องกันหูและตาของคิฉัน ขอสาบานต่ออัลลอฮ์ คิฉันมิเคยรู้เรื่องเกี่ยวกับนางนอกจากมีแต่ความดี”⁴⁴ (Ibn al-Jawzi, 1419 / 1999 : 2 : 21)

6) การเสียสละ บริจาคทรัพย์สิน และการมีจิตใจเอื้อเฟื้อต่อแม่

อัศศอลิหียฺ (al-Salih, 1413 / 1993 : 11 : 181) เถ่าในหนังสือ Subul al-Hudā wa al-Rashād ว่า “ ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) มีจิตใจเอื้อเฟื้อต่อผู้ยากไร้ ชอบการบริจาคทานให้คนยากจนเสมอ บางครั้งท่านหญิงจะบริจาคทรัพย์สินทุกอย่างจนล้มเก็บไว้สำหรับตัวเองที่จะละศีลอดในวันนั้น และไม่เคยเก็บเงินไว้ในครอบครองแม้กระทั่งหนึ่งดิรฮัม⁴⁵ ” เพราะท่านหญิงได้เถ่าอัลหะดีษจากท่านรสูล ﷺ ว่าแท้จริงฉันได้ยินท่านกล่าวว่า : **إِنْفَرُوا لِلنَّارِ وَلَوْ يَشِقُّ لَمْرَةً**

ความว่า :-

“ พวกเจ้าจงกลัวการถูกทรมานในนรก ถึงแม้ด้วยการบริจาคซีกหนึ่งของลูกอินทผลัม ” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข 535 และอัฏฏือบรอณี หมายเลข 2563 ; 3657 และ 7587)

ผู้วิจัยเห็นว่าท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) จะเกรงกลัวบาปมากและจะลบล้างบาปนั้นด้วยการบริจาคทานให้แก่คนยากจน ถึงแม้สิ่งนั้นเป็นเพียงเล็กน้อยเท่ากับซีกหนึ่งของอินทผลัมก็ตาม

7) การรับใช้อิสลาม

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) มีภาระในการรับใช้อิสลามด้วยการเผยแผ่ความรู้ต่าง ๆ ที่ได้จากท่านนบี ﷺ เนื่องจากได้รับพรจากท่านให้เป็นผู้มีความจำอย่างแม่นยำ นางสามารถจดจำทุกอิริยาบถของท่านนบี ﷺ และสามารถถ่ายทอดสู่ทุก ๆ คนได้อย่างละเอียด (Faql Ahmad, 1981 : 98)

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) เป็นผู้ที่ยึดมั่นในคำสั่งสอนของเอกองค์อัลลอฮ์ ซึ่งเหมาะสมแล้วที่ได้รับสมญานามว่า “มารดาแห่งศรัทธาชน” ดังปรากฏอาชะฮฺในอัลกุรอาน ว่า :-

الَّتِي أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ وَأَرْوَجُهُمْ لَمَّ مَتَّعَهُمُ اللَّهُ الْإِلَٰهِيَّةَ

ความว่า :

“ นบีนั้นเป็นผู้มีสิทธิเหนือกว่าบรรดาผู้ศรัทธา (ผู้ศรัทธา) ยิ่งกว่าตัวของพวกเขาเอง (เพราะท่านเป็นผู้ที่มีความเมตตาและสงสารพวกเขา ฉะนั้น ท่านนบีจึงเป็นผู้ที่มีความเหมาะสมยิ่งกว่าตัว

⁴⁴ ผู้วิจัยไม่พบการคัดกรณด้วยบทดังกล่าวในหนังสือที่หาได้

⁴⁵ 1 ดิรฮัม ปัจจุบันประมาณห้าถึงสิบบาท ตามเงินสกุลอิรัก 10 ดิรฮัม = 1 ดินารุ ประมาณ 50 - 70 บาท (สมาน อาแซ (สัมภาษณ์) ครูใหญ่โรงเรียนคาราวีทซ์ ละแอ ตำบลละแอ อำเภอชะหา จังหวัดยะลา เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2545)

ของพวกเขาเองในทุก ๆ สิ่ง เช่น เรื่องเกี่ยวกับศาสนาและเรื่องของโลกดุนยา) และบรรดาภริยาของเขา (นบี) คือมารดาของพวกเขา (มวลมูมิน) ” (อัล-อะหฺซาบ : 6)

จากความหมายของคำว่า “ มารดาแห่งศรัทธาชน ” ตามที่อัลกุรอานได้ระบุไว้อย่างแน่ชัดนั้น ทำให้ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) มีความกระหนักรในหน้าที่ของมารดาที่จะต้องสั่งสอน ให้ความรู้แก่ลูกหลานของท่านหญิงทุกคน และถือโอกาสอันดีนั้นมาใช้ในการเผยแผ่สังฆธรรมที่ได้เรียนรู้จากอัลกุรอาน และคำสั่งสอนของท่านรสูล ﷺ เพื่อใช้ในการวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าในด้านกฎหมาย และการต่อสู้เพื่อคัดค้านความแปลกปลอมที่เกิดขึ้น โดยท่านจะทำหน้าที่อย่างจริงจังและปราศจากการยำเกรงหรือหวาดกลัวต่อสิ่งต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น เช่น ครั้งหนึ่งมีชายคนหนึ่งทิ่มกระมะดินะฮฺ ได้ ข่านอัลกุรอานอย่างซื่อสัตย์ ใช้ภาษาที่หุรหฺราและไพเราะ ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ก็เข้าไปขอร้องต่อชายผู้นั้นมิให้ใช้คำที่หุรหฺราและให้อ่านอย่างถูกต้อง (Ibn Sa'd, 1410/1990 : 8 : 51)

คราวที่สะอูด อิบฺนุ อบี วักกัศ เสียชีวิต ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ได้ละหมาดญะนาซะฮฺ (ขอพรให้ศพ) ให้แก่เขาในมัสยิดของท่านนบี ﷺ แต่มีผู้คนคัดค้าน ดังนั้นนางจึงกล่าวว่า

مَا أَسْرَعَ مَا نَسِيَ النَّاسُ ، مَا صَلَّى الرَّسُولُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى سَهَيْلِ بْنِ الْبَيْضَاءِ إِلَّا فِي الْمَسْجِدِ .

ความว่า :-

“ ความจำของพวกเขาช่างอ่อนแอกระไรเช่นนี้ พวกเจ้าจำไม่ได้หรือว่าท่านนบี ﷺ เคยละหมาดญะนาซะฮฺ (ขอพรให้แก่ผู้ตาย) ให้แก่สุฮัยลฺ อิบฺนุ บัษฎอฺ ในมัสยิดแห่งนี้เช่นกัน ” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข 478 และนะสาอี หมายเลข 1941)

ครั้งหนึ่งท่านอุมฺรฺฮฺรอเราะฮฺ (สหายรักของท่านนบีคนหนึ่ง) ได้บอกกับประชาชนว่า “ ถ้าผู้ชายยื่นละหมาด แล้วมีผู้หญิง ลา หรือสุนัขฺ (สัตว์) เดินผ่านมา การละหมาดของเขาจะไร้ผล ” ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) จึงอุทานออกมาว่า “ อะไรกัน ! ผู้หญิงจะไม่คิดว่าลา ไร ๆ ตัวหนึ่งกระนั้นหรือ รู้ไหมห้องของฉันเล็กมาก จนกระทั่งเตียงของฉันวางไว้บนเตียงละหมาดของท่านนบี ﷺ เมื่อท่านยื่นละหมาดในขณะที่ฉันนอนบนเตียง เท้าของฉันห้อยลงมาเหนือเตียงที่ท่านกำลังละหมาด เมื่อท่านจะก้มสุญูด (กราบต่อพระองค์อัลลอฮฺ) ท่านจะตบเท้าฉันเบา ๆ แล้วฉันก็หดเท้ากลับ ” (บันทึกโดยบุคอรี หมายเลข 942) จากคำอธิบายของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ทำให้อุมฺรฺฮฺรอเราะฮฺ ต้องยอมจำนน (Fadl Ahmad, 1401/1981 : 100-102)

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) จะพำนักอยู่ในบ้านของเธอ ยกเว้นมีธุระจำเป็น เช่น ออกไปทำฮัจญ์ เพราะท่านได้ยึดมั่นโองการหนึ่ง ว่า : الْآيَةُ : وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ

ความว่า :

“ และจงอยู่ในบ้านเรือนของพวกเธอ ” (อัล-อะหฺซาบ : 33)

แต่มีเหตุการณ์ครั้งหนึ่งที่ทำให้ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ต้องเสียใจไปตลอดชีวิต คือ ขณะที่ท่านหญิงกำลังเดินทางกลับสู่มะดีนะฮฺหลังจากเสร็จสิ้นพิธีฮัจญ์ก็ได้พบกับภู่อลหะฮฺ และ ซุบัยรฺ (ร.ฎ.) ทั้งสองได้เดินทางมาหาและเล่าเรื่องเคาะลีฟะฮฺซุฮมาน (ร.ฎ.) ถูกฆาตกรรม ตลอดจนมีการแย่งชิงตำแหน่งเคาะลีฟะฮฺที่มีข่าวกระจายไปทั่วเมืองมะดีนะฮฺ ทั้งสองขอร้องให้ท่านหญิงจัดเตรียมกองทัพเพื่อเดินทางไปยังเมืองบัศเราะฮฺเพื่อชักชวนผู้คนให้มีการเรียกร้องความยุติธรรมจากเคาะลีฟะฮฺอะลี (ร.ฎ.) ซึ่งขณะนั้นอยู่ที่เมืองมะดีนะฮฺ และให้มีการจับกุมฆาตกรผู้ลอบสังหารท่านซุฮมาน (ร.ฎ.) ปรากฏว่ากองทัพของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) กับกองทัพของเคาะลีฟะฮฺอะลี (ร.ฎ.) ได้ปะทะกันอย่างดุเดือด ทั้ง ๆ ที่ก่อนหน้านั้นระหว่างท่านทั้งสองได้สัญญากันแล้วว่า จะไม่ทำสงครามกัน แต่มีพวกที่ร่วมคิดกบฏต่อเคาะลีฟะฮฺซุฮมาน (ร.ฎ.) มาอยู่ข้างกองทัพเคาะลีฟะฮฺอะลี (ร.ฎ.) เพื่อหวังความคุ้มครองจากท่านด้วยจิตใจที่สกปรกของพวกเขาจึงคิดแผนร้ายออกมา กล่าวคือ พวกใจสกปรกเหล่านั้นก็ได้จู่โจมกองทัพท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ในเวลากลางคืน ในขณะที่ทั้งสองฝ่ายกำลังหลับสนิท ในที่สุดก็มีการปะทะกันอย่างหนัก เพราะต่างฝ่ายเข้าใจว่าเป็นการกระทำของฝ่ายตรงข้ามทำให้มีผู้บาดเจ็บล้มตายเป็นจำนวนมาก จากเหตุการณ์ครั้งนี้ทำให้ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ต้องเสียใจไปตลอดชีวิตและทุกครั้งที่ท่านหญิงได้อ่านอายะฮฺดังกล่าวข้างต้นนางจะร้องไห้อย่างสะอึกสะอื้น จนกระทั่งผ้าพันคอของนางเปียกชุ่มไปด้วยน้ำตา และท่านหญิงก็ได้ตั้งเสียมให้ฝรั่งอันไว้วิญญาณของนาง "ใกล้กับท่านนบี ﷺ เมื่อนางเสียชีวิตเพราะตายในความผิดของนางที่ได้กระทำมาหลังจากที่ท่านนบี ﷺ เสียชีวิตไปแล้ว เพราะไม่อาจขอโทษจากท่านได้อีก (Ibn Sa'd, 1410 / 1990 : 8 : 58-61)

ผู้วิจัยเห็นว่าจากเหตุการณ์ครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ยอมรับว่าเป็นความคิดของนางเอง นั่นก็หมายถึงไม่ว่าจะเป็นใครก็ตามที่นอกเหนือจากท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ผู้ซึ่งมะฮฺอุมฺ (ไม่มีความคิด) แล้วล้วนแต่มีความคิดทั้งนั้นแต่ความคิดของท่านหญิงและบรรดาเคาะฮาบะฮฺ นั้นเป็นเราะหฺมัต (ความโปรดปรานจากพระองค์อัลลอฮฺ) เพราะมิใช่ความคิดในทางเสียหาย ซ้ำยังเป็นบทเรียนแก่ประชาชาติมุสลิมทุกคนอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อท่านทั้งหลายถ่มน้ำในความคิดเหล่านั้น ท่านมีความเสียใจและขออภัยโทษจากพระองค์อัลลอฮฺทันที และจะไม่ปฏิบัติในความคิดเหล่านั้นอีกต่อไป

8) ความเป็นอยู่อย่างสันโดษ (สมณะ)

อิบน์ สะอฺุด (Ibn Sa'd, 1410 / 1990 : 8 : 60) รายงานว่า ท่านอนูษัยมฺ ได้บอกบุคคลิก

^{๑๖} ฝรั่งอันไว้วิญญาณของท่านหญิงถูกฝังไว้ที่ภูโบรฮฺอัลบะกียฺ พร้อมกับภริยาท่านอื่น ๆ ของท่านนบี ﷺ ตามคำสั่งเสียของนาง

ลักษณะของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ว่า “นางเป็นผู้ที่ให้ความสำคัญกับโลกุนยานี้น้อยมาก แต่ นางมีอารมณ์ดีจิตใจแจ่มใสร่าเริง ชอบร้องไห้ และชอบที่จะใช้ชีวิตอยู่กับท่านรศูล ﷺ ทั้งใน ยามสุขและยามทุกข์ นางให้ความเคารพท่านและปรนนิบัติต่อท่านด้วยความซื่อสัตย์สุจริตตามที่ ท่านรศูล ﷺ ที่ได้สั่งเสียว่า :-

إِن أَرَدْتَ اللُّحُوقَ بِي فَلْيَكْفِكِ مِنَ الدُّنْيَا كَرَادِ الرَّأْيِبِ ، وَإِيَّاكَ وَمَجَالِسَةَ الْأَعْيَاءِ ، وَلَا تَسْتَخْلِقِي نَوْبًا حَتَّى تَرْقِيهِ .

ความว่า :

“ถ้าเธอต้องการที่จะพบกับฉันอีก ในวันอาคิเราะฮฺ เธอก็จงอยู่บน โลกนี้เสมือนคนเดินทาง เธออย่าคลุกคลีกับคนร่ำรวย และจงอย่าเปลี่ยนเสื้อผ้าจนกว่ามันจะขาดและเย็บปะใหม่ให้มันดีขึ้น ” (บันทึกโดยอัคริมินี หมายเลข 38)

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) จะปฏิบัติตามที่สั่งเสียของท่านนบี ﷺ ทุกอย่าง โดยนางจะทำการปะเย็บเสื้อผ้าที่ขาด แล้วนำมาใส่ใหม่อีกต่อไป (Ibn Sa'd, 1410 / 1990 : 8 : 61)

9) มีความเคร่งครัดต่อศาสนา

ท่านอิบนุ สะอูด (Ibn Sa'd, 1410 / 1990 : 8 : 55) มีการรายงานว่า “ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) มีความเคร่งครัดทางศาสนามาก ดังจะเห็นได้จากกรที่ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ห้ามมิให้ลุง (ผู้คัมภีร์จากแม่นมคนเดียวกันกับนาง) เข้าไปในบ้านของนาง ” จนกระทั่งท่านรศูล ﷺ บอกว่า “ให้เขาเข้ามาเถิด ”

ครั้งหนึ่งท่านนบี ﷺ ต้องการให้ส่งผ้าผืนเล็ก ๆ (al-Khumrah : الخُمْرَة) เพื่อปูละหมาดให้แก่ท่านในขณะที่อยู่ในมัสยิด นางบอกว่า “ฉันมีประจำเดือน ” ท่านนบี ﷺ บอกว่า “มือของเจ้ามิได้มีประจำเดือนด้วยนี้ ” (บันทึกโดยอัคริมินี หมายเลข 124)

ผลอีกครั้งหนึ่งมีเด็กหญิงเล็ก ๆ เข้ามาในบ้าน แต่ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ได้ห้ามแม่ของเด็กคนนั้นไว้ว่า “พวกเจ้านำเด็กคนนี้เข้ามาในบ้านของนินจนกว่าจะตัดกระดิ่งที่เธอใส่อยู่ ” เพราะฉันได้ยินท่านรศูล ﷺ กล่าวว่า : نَتَخَلُّ الْمَلَائِكَةَ بَيْتًا فِيهِ جَرَسٌ

ความว่า :

“ มวลมลาอิกะฮฺ จะไม่เข้าบ้านผู้ใดที่มีกระดิ่ง ” (บันทึกโดยอบูควาวูด หมายเลข 4231)

หมายถึงมลาอิกะฮฺจะไม่เข้าบ้านใดที่มีการใส่กระดิ่งให้แก่ลูกของเขา หรือสัตว์เลี้ยงของเขา จนกว่าเขาผู้นั้นจะตัดกระดิ่งนั้นออกไป (al-AIBĀNĪ, 1422 / 2002 : 552)

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) จะสั่งเสียให้ผู้หญิงทั้งหลายช่วยสั่งให้สามีของนางชำระร่างกายให้สะอาดและใส่ของหอมด้วย เพราะท่านรศูล ﷺ เคยปฏิบัติเช่นนั้น

ครั้งหนึ่งท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ได้เห็นน้องชายของนางอาบน้ำตะหมาดอย่างรีบร้อน เพื่อ

ให้ทันละหมาดญามาซะฮฺ (ละหมาดขอพร) ให้แก่สะอูด อิบну อับดุลกอซิม และท่านกล่าวว่า โอ้!
อับดุลเราะหฺมานเจ้าจงอาบน้ำวูดุ (อาบน้ำละหมาด) ให้ดีซิ แท้จริงฉันได้ยินท่านรศูล ﷺ กล่าวว่า :

وَيُنَى لِّلْأَخْبَابِ مِنَ النَّارِ

ความว่า :-

“ ความพินาศสำหรับสันเท้า ” ด้วยไฟนรก ” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข 60 และ 163)

ผู้วิจัยเห็นว่า สันเท้าในที่นี้ หมายถึง สันเท้า หรือปลายเท้าของผู้อาบน้ำละหมาดที่ล้างหรือ
อาบน้ำละหมาดไม่ทั่วถึงนั้นเป็นเหตุทำให้ผู้นั้นตกนรก เพราะไม่ระวังและไม่ละเอียดในการปฏิบัติ
เป็นที่น่าสังเกตในความเคร่งครัดของนาง คือ หลังจากการฝังศพของเคาะลีฟะฮฺอุมัยรฺ (ร.ฎ.)
ใกล้ ๆ กับอุโบรฺของท่านนบี ﷺ นางจะมีผ้าคลุมปิดหน้าทุกครั้งเมื่อไปเยี่ยมอุโบรฺ (หลุมฝังศพ) ของ
ท่านนบี ﷺ (Quṭb, Muhammad. 1406 / 1986 : 71 -77)

จะเห็นได้ว่าลักษณะรูปร่างของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ในขณะที่อยู่ในวัยเด็กนั้นจะมีรูปร่าง
ผอมบาง แต่พออย่างเข้าสู่วัยรุ่น ท่านหญิงเริ่มมีน้ำนมขึ้นมานบ้าง หน้าตาอึมเิบ รูปร่างสูง
ปานกลาง ผิวขาวอมชมพู ดังที่ท่านรศูล ﷺ เรียกท่านหญิงว่า ฮุมัยรอฮฺ (เอส.เอ็ม.มะคานี , 2544 :
39) ท่านหญิงเป็นเด็กที่ร่าเริง แจ่มใส สุภาพอ่อนโยน มีความจำอดเยี่ยม มีความจงรักภักดีต่อ
อัลลฮฺ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน มีการเสียสละ จิตใจเผื่อแผ่ มีความอดทนสูง และรับใช้
อิสลาม เป็นดีน จะเห็นได้ว่าคุณลักษณะของนาง เป็นคุณลักษณะที่ดีเลิศ ซึ่งยากที่เราจะมาเทียบ
เปรียบเสมือนได้ แต่อย่างน้อยที่สุดเราควรจะปฏิบัติตาม เพราะท่านหญิงได้ลอกแบบฉบับจาก
คำสั่งสอนของท่านรศูล ﷺ นอกจากนี้ท่านหญิงยังมีความประเสริฐอีกหลายอย่าง เช่น ท่านหญิง
สามารถมองเห็นท่านอุบัยรฺ (อ.ส.) และท่านอุบัยรฺ (อ.ส.) ก็เคยฝากสลามถึงนาง (Ibn al-Aṭhīr,
1414 / 1994 : 7 : 188)

1.6 การสมรส

อิบนุ กะษีร (Ibn Kathīr , 1417 / 1997 : 2 : 105-106) เล่าในหนังสือ al-Bidāyah
wa al-Nihāyah ว่า การสมรสของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) นั้นเริ่มต้นด้วยการหมายหมั้นที่เป็น
ศิริมกคระหว่างท่านนบี ﷺ กับท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) โดยท่านนบี ﷺ ได้กล่าวแก่ท่านหญิงว่า :-

أرَبَّتِكَ فِي الْمَنَامِ ثَلَاثَ لَيَالٍ ، جَاءَنِي بِكَ الْمَلَكُ فِي سَرَقَةٍ مِنْ حَرِيرٍ فَيَقُولُ : هَذِهِ أَمْرَاتُكَ ،
فَاكْتَسَبْتُ عَنْ وَجْهِكَ قَادَا أَنْتَ هِيَ ، فَأَقُولُ : إِنْ يَكُ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ يُمْنٌ بِي .

⁴⁷ หมายถึง สันเท้าที่ไม่ถูกน้ำจากการอาบน้ำละหมาด

ความว่า :-

“ฉันได้ฝันถึงเธอสามคืนติดต่อกัน ว่าท่านหญิงริต (อ.ส.) ได้นำรูปเธอห่อด้วยผ้าไหม แล้วท่านกล่าวว่า นี่คือ ภริยาของท่าน ดังนั้น ฉันก็เปิดดูหน้าเธอ ไซ้ เป็นเธอจริง ๆ แล้วฉันก็พูดว่า หากเป็นพระประสงค์ของเอกองค์อัลลอฮ์ให้มันบังเกิดขึ้น (ตามความประสงค์ของพระองค์เท่านั้น) ” (บันทึกโดยบุคอรี หมายเลข 2438 และมุสลิม หมายเลข 1658)

หลังจากท่านหญิงเคาะดีญะฮฺ (ร.ฎ.) เสียชีวิตไปก่อนฮิจเราะฮฺ 3 ปี⁴⁶ (ค.ศ.576) ก็มีท่านอุฆมาน อิบน์ มัซอูน (ร.ฎ.) ศาหยาผู้ใกล้ชิดคนหนึ่งของท่านนบี ﷺ เขาได้คุยกับภริยาของเขา ถึงความทุกข์โศกที่ท่านนบี ﷺ กำลังประสบอยู่ เนื่องจากสองชีวิตผู้ใกล้ชิดที่สุดของท่าน คือ อับดุลลิลิ (ลุงของท่าน) และท่านหญิงเคาะดีญะฮฺ (ภริยาคนแรก) เสียชีวิต ดังมีรายงานจากท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ว่า “ภริยาของท่านอุฆมานชื่อเคาะละฮฺ บินตุ หะกิม” ได้มาหาท่านนบี ﷺ ในวันหนึ่งและถามท่านว่า “ท่านต้องการจะแต่งงานใหม่อีกไหม?” ท่านนบี ﷺ ตอบว่า “แต่งกับใคร?” นางตอบว่า “ถ้าต้องการหญิงสาวก็มี และถ้าต้องการหญิงหม้ายก็มี” ท่านนบี ﷺ ถามอีกว่า “ใครเป็นหญิงสาวและใครเป็นหญิงหม้าย?” นางตอบว่า หญิงสาวคืออาอิชะฮฺ เป็นบุตรชึ่งของผู้ที่ท่านรักมากที่สุด และหญิงหม้ายก็คือ เคาะละฮฺ บินตุ หุมอะฮฺ หญิงผู้ศรัทธาในอัลลอฮฺและรสูล ท่านนบี ﷺ กล่าวว่า “ดังนั้นจงไปจัดการเกี่ยวกับเรื่องนี้เถิด” (Ibn Hajar, 1415 / 1995 : 8 : 232)

เมื่อเคาะละฮฺนำเรื่องดังกล่าวไปบอกกับท่านอับบู่บกรฺ (ร.ฎ.) ท่านก็แปลกใจแล้วพูดว่า ฉันกับท่านนบี ﷺ นั้นเป็นที่น้องกัน แล้วอาอิชะฮฺก็เป็นลูกของเพื่อนของท่าน เธอจะแต่งงานกับท่านรสูล ﷺ ได้อย่างไร? เคาะละฮฺก็ไปบอกกับท่านนบี ﷺ อีก ท่านนบี ﷺ กล่าวว่า “แต่่ออับบู่บกรฺ(ร.ฎ.) ไม่ได้เป็นที่น้องร่วมคลานตามกันมา ดังนั้นลูกสาวของเขาสามารถแต่งงานกับฉันได้” (Ibn Kathir, 1416 / 1996 : 2 : 152)

เคาะละฮฺก็ไปหาท่านอับบู่บกรฺ (ร.ฎ.) อีกครั้ง ท่านมีความปีติยินดีมาก แต่ทันใดนั้นท่านก็มีสีหน้าครุ่นคิด เพราะขณะนั้นอาอิชะฮฺถูกหมายหมั้นไว้กับลูกบุญธรรม อิบน์ อะดี ในสมัยญาฮิลียะฮฺอยู่

⁴⁶ ผู้รายงานส่วนใหญ่มีความเห็นต้องกันในการรายงานเกี่ยวกับการเสียชีวิตของท่านหญิงเคาะดีญะฮฺ (ร.ฎ.) ในปีที่ 10 ของการประกาศเป็นนบีและรสูลของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ หรือเมื่อก่อนฮิจเราะฮฺ 3 ปี เช่น อิบน์สะอูด (Ibn Sa'd, 1410 / 1990 : 8 : 14); อิบน์ กะษีร (Ibn Kathir, 1408 / 1988 : 2 : 125; อัลกุฎฎูบิ (al-Qurṭubī, 1415 / 1995 : 4 : 345; อิบน์ อัลอะษีร (Ibn al-Athir, 1414 / 1994 : 7 : 86); อิบน์ หะญูร (Ibn Hajar, 1415 / 1995 : 8 : 103) และอิบน์ อัลญะอูซี (Ibn al-Jawzi, 1419 / 1999 : 2 : 4)

⁴⁷ เคาะละฮฺ บินตุ หะกิม (ร.ฎ.) อิบน์ มุฮัมมะฮฺ อัลตุละมียะฮฺ มีชื่อเล่นว่า “มุฆะฮะริก” เป็นเคาะหามียะฮฺท่านหนึ่งที่ได้มอบตัวของนางให้แก่ท่านนบี ﷺ (ซึ่งท่านนบี ﷺ ได้รับสิทธิพิเศษจากเอกองค์อัลลอฮฺ) หลังจากสามีของนาง (อุฆมาน อิบน์ มัซอูน) เสียชีวิต (Ibn Hajar, 1412 / 1992 : 746)

(ก่อนนบี ﷺ จะถูกแต่งตั้งเป็นรศูด) แต่อย่างไรก็ตามเด็กหนุ่มผู้นั้น บิดาและมารดาของเขายังมิได้เป็นมุสลิม ทำให้ท่านอุมัยรฺ (ร.ฎ.) คิดได้ว่าเป็นการเหมาะแล้วที่จะจัดการกับปัญหานี้ ท่านจึงตรงไปหาบิดาของเด็กหนุ่มผู้นั้นพลางพูดว่า “ฉันต้องการคำตอบที่แน่นอนเกี่ยวกับการหมั้นระหว่างลูกของคุณกับอาอิชะฮฺ” ชายผู้นั้นจึงไปปรึกษากับภริยาของเขาแล้วนางตอบว่า “เราทำไม่ได้ที่จะให้ลูกของเราจะต้องนับถือศาสนาเหมือนท่านดังนั้นเราควรล้มเลิกการหมั้นนั้นเสีย” ทำให้ท่านอุมัยรฺ (ร.ฎ.) รู้สึกค้นคั่นและดีใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะบัดนี้ลูกสาวของท่านเป็นอิสระแล้วและสามารถแต่งงานกับท่านนบี ﷺ ได้ ในที่สุดท่านอุมัยรฺ (ร.ฎ.) ก็ได้จัดพิธีแต่งงานให้ แต่ขณะนั้นเด็กหญิงอาอิชะฮฺยังเยาว์วัยที่ไม่รู้เรื่องอะไรเลย และมารดาของท่านหญิงก็ได้อธิบายให้เธอฟัง เมื่อท่านหญิงทราบเรื่องการแต่งงานของเธอ นับจากนั้นมาท่านหญิงก็เริ่มเก็บตัวอยู่ในห้อง แต่บางครั้งก็ได้ไปเล่นกับเพื่อน ๆ ของเธอเหมือนเดิม ท่านหญิงได้อยู่กับบิดามารดาของนางอีกเป็นเวลาถึง 3 ปี (Fadl Ahmad, 1981 :15-17)

หลังจากท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ได้สมรสกับท่านนบี ﷺ แล้ว นางจึงกลายเป็นภริยาสุดที่รักของท่าน ท่านรศูด ﷺ ได้แต่งงานกับนางที่มักกะฮฺในขณะที่ยังเป็นสาวโสด และอยู่ร่วมกับนางที่เมืองมะดีนะฮฺ ท่านรศูด ﷺ มิได้แต่งงานกับสาวโสดคนใดนอกจากท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) เพียงคนเดียวเท่านั้น ท่านรศูด ﷺ ได้แต่งงานกับท่านหญิงในขณะที่มีอายุได้ 6 ขวบ และกลับนอนกับท่านหญิงเมื่ออายุได้ 9 ขวบหลังจากที่ได้อพยพไปยังมะดีนะฮฺ 2 ปี จะเห็นได้ว่าท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ได้แต่งงานกับท่านรศูด ﷺ และได้เข้ามาอยู่ในบ้านของท่านขณะที่เธอยังเป็นเด็ก แต่ความจำของเธอยอดเยี่ยมมาก (al-Dhahabi, 1419 / 1998 : 23 : 229 ; Qutb, Muhammad. 1406 / 1986 :12-17)

แต่ผู้วิจัยเห็นว่าอายุของท่านหญิงในขณะนั้นน่าจะเป็น 14-15 ปี เพราะนางเกิดในปีที่ 1 ก่อนที่ท่านนบี ﷺ จะถูกแต่งตั้งเป็นรศูด หมายถึง $1+13 = 14$ ปี และอยู่ด้วยกันหลังจากท่านนบีอพยพถึงมะดีนะฮฺ 2 หรือ 3 ปี หมายถึง $14+2 = 16$ ปีหรือ $14+3 = 17$ ปี

ท่านรศูด ﷺ ได้แต่งงานกับท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) เนื่องจากคำตั้งของเอกองค์อัลลอฮฺ ท่านหญิงเป็นคนเฉลียวฉลาด มีความคิดว่องไว มีความชำนาญ และมีความเข้าใจลึกซึ้งในเรื่องศาสนา มาก พร้อมทั้งมีภริยามารยาทที่งดงามอย่างยิ่ง (Ibn Kathīr, 1417 / 1997 : 2 :184 ; Rizq Allāh, 1412 / 1992 : 698 – 699)

เมื่อท่านนบี ﷺ สร้างมัสยิดที่มะดีนะฮฺเสร็จเรียบร้อยแล้ว ท่านก็สร้างบ้านหลังเล็ก ๆ สำหรับภริยาของท่านใกล้ ๆ มัสยิดนั้น บ้านของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) อยู่ทางทิศตะวันออกของมัสยิด และ

ปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของมัศยิด อันนะบะวี⁵⁰ (Ibn Kathir, 1417 / 1997 :3 : 51 ; Humāyḍ Allāh, 1987 : 731)

ท่านนบี ﷺ ได้หลับนอนกับท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.)ในเดือนเซาวาลซึ่งเป็นเดือนที่ไม่มีใครชอบ เพราะในสมัยญาฮิลียะฮฺพวกเขาถือว่าเป็นเดือนอัปมงคลและมักมีโรคระบาด แต่ท่านรศูล ﷺ ได้กระทำเช่นนั้นเพื่อลบล้างความเชื่อดังกล่าว (‘Abd al-Wahhāb, Muḥammad. 1418 / 1998 : 139 ; Ibn Kathir, 1417 / 1997 : 2 : 106 ; al-Dhahabi, 1419 / 1998 : 23 : 229)

1.7 การอพยพสู่นครมะดีนะฮฺ

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) แต่งงานกับท่านนบีได้สองปีกว่า แต่การตามล่าของชาวกุรอัยฮฺยังทวีความรุนแรงทุกขณะ จนในที่สุดทำให้มุสลิมที่ยังอยู่ที่มักกะฮฺไม่อาจทนทานได้ จึงทำให้มีการทยอยอพยพไปยังนครมะดีนะฮฺ ไปเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อไปหาที่ปลอดภัย⁵¹ ท่านนบี ﷺ กับท่านอับบักกร (ร.ฎ.) ก็นั่งคิดถึงหนทางที่จะฝ่าฟันเพื่อเผยแพร่ธรรมอีกต่อไป จนกระทั่งได้มีคำสั่งจากเอกองค์อัลลอฮฺ ให้ท่านทั้งสองอพยพไปสู่มะดีนะฮฺ เมื่อท่านทั้งสองถึงมะดีนะฮฺไม่กี่สัปดาห์ ท่านอับบักกร (ร.ฎ.) ได้ส่งข่าวไปให้บุตรชายของท่านชื่อ อับดุลลอฮฺ เพื่อนำครอบครัวของท่านนบี ﷺ และมารดาของเขาพร้อมกับพี่สาวและน้องสาวของเขาไปยังมะดีนะฮฺด้วย กองคาราวานนั้นประกอบด้วยท่านหญิงเสาะฮฺภริยาของท่านนบีและบุตรสาวทั้งสองของท่าน อุมมูรุมานและบุตรสาวสองคน ในระหว่างเดินทางก็มีปรากฏการณ์ที่น่าอัศจรรย์มาก ตามที่ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ได้เล่าว่า ขณะที่ชาวญะฮิลียีน (ผู้อพยพจากมักกะฮฺ) เดินทางสู่มะดีนะฮฺตามหนทางที่ลำบากยากเข็ญ ทำให้อุฐฺของนางเกิดเดินทางออกนอกเส้นทางแล้ววิ่งกระเจิงไป นางรู้สึกกลัวและตกใจมาก นางต้องบังคับอยู่นานจึงสามารถพามันเข้ามายังขบวนเดิมได้ ในที่สุดก็ไปถึงเมืองมะดีนะฮฺอย่างปลอดภัย (al-Sāhibī, 1413 / 1993 : 11 : 165 ; al-Tabrānī, n.d. : 23 : 25)

เมื่อถึงมะดีนะฮฺ ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ได้เห็นมัศยิดถูกสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว และท่านนบี ﷺ ได้จัดเตรียมที่พักไว้สำหรับทุกคน ซึ่งสร้างเป็นกระท่อมที่ทำด้วยโคลนอยู่ติดกับมัศยิด ท่านได้จัดแจงให้ท่านหญิงเสาะฮฺและบุตรสาวทั้งสองของท่านรศูล ﷺ คือฟาฏิมะฮฺ และอุมมูกัลตุม

⁵⁰ มัสยิด อันนะบะวี คือ มัสยิดของท่านนบี ﷺ ที่นครมะดีนะฮฺ เป็นมัสยิดแห่งที่ 2 ที่ท่านนบี ﷺ เริ่ชชวนให้มุสลิมที่มีความสามารถได้ไปเยี่ยม ณ มัสยิดแห่งนี้ ดังปรากฏในภาคผนวกที่ 9 หน้า 168

⁵¹ แสดงว่ามีจำนวนผู้คน (บรรดาเศาะหะบะฮฺ) ที่มีการอพยพสู่เมืองมะดีนะฮฺอยู่แล้วก่อนที่ท่านนบี ﷺ และอับบักกร (ร.ฎ.) จะอพยพไปถึงที่นั่น เช่น อับดุลอะซะฮฺ อิบน์ อับดุลอะฮฺ อับดุลอะฮฺ (อพยพก่อนสัญญาอัลอะเกาะบะฮฺ อัลอุบรอนว่าจะไม่ทำสงครามกัน 1 ปี) หลังจากนั้นอามิร อิบน์ เราะบิอะฮฺ (หุสัยฟุ อิบน์ อะดี) พร้อมภริยา , อับดุลลอฮฺ อิบน์ อูษะฮฺ (หุสัยฟุ อิบน์ อุมัยยะฮฺ) พร้อมภริยาและพี่ชายนามว่าอับบิอะหฺมัดก็พยายามที่จะอพยพไปยังเมืองมะดีนะฮฺด้วยเช่นกัน (al-Dhahabi, 1419 / 1998 : 24 : 259-260)

(ร.ฎ.) มาพักในบ้านนี้ด้วย ส่วนท่านอับบักรฺ (ร.ฎ.) ก็ครบครันพร้อมทั้งท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ได้ไปอยู่ในบ้านอีกหลังหนึ่ง และนาง ได้อยู่กับบิดาและมารดาของนางอีกเป็นเวลาแปดเดือน (Fadl Ahmad, 1981 : 24)

ในช่วงแรก ๆ ชาวมุฮาญิรีน ไม่คุ้นเคยกับภูมิอากาศแบบมะดีนะฮฺ ทำให้พวกเขาต้องล้มป่วยไปตามๆ กัน โดยเฉพาะท่านอับบักรฺ (ร.ฎ.) จะมีอาการหนักกว่าคนอื่น จนในที่สุดท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ก็ได้ไปหาท่านนบี ﷺ ให้ช่วยขออุอาอฺ (ขอพร) แก่บิดาของนางให้หายจากการป่วยนั้น ท่านรสูล ﷺ จึงขออุอาอฺว่า :

اللَّهُمَّ حَبِّبْ إِلَيْنَا الْمَدِينَةَ حَبِّبْنَا مَكَّةَ أَوْ أَسَدًا وَصَحَّحْهَا وَبَارِكْ لَنَا فِي صَاعِهَا وَمَدَّهَا ، وَنَقْلِ حَمَاهَا فَاجْعَلْهَا بِالْحَقِّقَةِ .

ความว่า :

“โอ้อัลลอฮฺ ! จงทำให้เมืองมะดีนะฮฺนี้เป็นเมืองที่เรารักเหมือนกับเรารักเมืองมักกะฮฺหรือมากกว่า และจงให้มันปลอดภัยจากโรคภัยไข้เจ็บ และให้ความเพิ่มพูนในอาหารและทรัพย์สิน และจงย้ายโรคภัยต่างๆ ไปยังเมืองอัลญุหุฟะฮฺ”เถิด ” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข 780)

หลังจากนั้นไม่นาน ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ก็ได้ล้มป่วยอย่างหนัก จนทำให้เธอผอมลงมาก อุมมูรุมานจึงพยายามหาอาหารให้ท่านหญิงรับประทานจนกลับสู่สภาพเดิมได้ ในที่สุดท่านอับบักรฺ (ร.ฎ.) ก็ไปหาท่านนบี ﷺ เพื่อจัดพิธีแต่งงาน ปรากฏว่าท่านนบี ﷺ ไม่มีเงินพอที่จะให้ค่าสินสอดแก่ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ท่านอับบักรฺ (ร.ฎ.) เสนอให้ท่านนบี ﷺ ยืมเงินจากเขาไปจำนวน 500 ดิรฮัม แล้วท่านนบี ﷺ ก็ส่งมาอบให้เป็นค่าสินสอดแก่ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) และได้จัดพิธีแต่งงานแบบง่าย ๆ โดยมีแค่มหนึ่งแก้วที่เตรียมไว้สำหรับท่านนบี ﷺ หลังจากท่านนบี ﷺ จิบนมหนึ่งนิตหนึ่ง แล้วส่งให้ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ดื่มแล้วส่งต่อ ไปให้เพื่อน ๆ ดื่มนมนั้นด้วย ตามคำสั่งของท่านนบี ﷺ (al-Tabrānī, n.d. : 23 : 26-27 ; Quṭb, Muhammad. 1406 / 1986 : 24)

เมื่อพิธีส่งเจ้าสาวเสร็จสิ้น ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ก็ได้อำลาบิดามารดาเพื่อไปอยู่กับท่านรสูล ﷺ ขณะนั้นนางมีอายุเพียง 9 ขวบ (Fadl Ahmad, 1981 : 26)

1.8 การใส่ร้ายของนักบูรพคดีที่กล่าวถึงอายุของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ในวันแต่งงาน

มีความสับสนและความเข้าใจผิดมากเกี่ยวกับเรื่องของอายุของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) จนมีคำวิพากษ์วิจารณ์โดยฝ่ายศัตรูของอิสลาม ได้แพร่กระจายไปทั่ว ซึ่งพวกเขาคิดว่านางยังเด็กเกินไปที่

⁵² อัลญุหุฟะฮฺ เป็นสถานที่แห่งหนึ่งอยู่ระหว่างมักกะฮฺและมะดีนะฮฺ แต่คำว่า “ญุหุฟะฮฺ حُقْفَةٌ” ที่ไม่มี ٱ เป็นสถานที่และกำหนดเวลาในการทำหัจญ์ของชาวซีเรีย เลบานอน จอร์แดนและปาเลสไตน์ (al-Risāʿī, 1418/1998 : 176) อ้างถึงในหนังสือ Muʿjam Maʿālim al-Hijāz ของ ʿAṭīq al-Balādī (2 / 122-126)

จะรับหน้าที่ต่าง ๆ ในโลกของครอบครัวบ้าง และอีกทีคนหนึ่งว่าเป็นการทรมานแก่นาง เพราะความแตกต่างระหว่างอายุของนางกับท่านนบี ﷺ มาก

แต่อย่างไรก็ตาม ตามทัศนะของ เอส.เอ็ม.มะคานี ให้ข้อคิดมาว่าอันที่จริงในขณะนั้น โลกมีคณูหนังสือไม่มาก โดยเฉพาะในโลกอาหรับแทบจะไม่มีผู้รู้หนังสือเลย ไม่มีปฏิทินบอกเวลา ไม่มีการบันทึกต่างๆ จึงต้องอาศัยความจำแต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งอาจทำให้มีการคลาดเคลื่อนได้ แต่ที่น่าสังเกตคือ จากอิหม่ามบุคอรีที่รายงานโดยท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ว่า เมื่อสุเราะฮฺอัลเกาะมัร ถูกประทานลงมา เธอโตแล้วและยังจำบางอายะฮฺ (โองการอัลกุรอาน) จากบิคมาราคาของเธอ อายะฮฺนี้ถูกประทานลงมาในปีที่ 5 ของการประกาศเป็นศาสดา แสดงว่าช่วงนั้นนางต้องมีอายุอย่างน้อย 4 ขวบ เพราะนางเกิดในปีแรกของการประกาศว่าท่านนบี ﷺ ถูกแต่งตั้งเป็นรَسُول ดังนั้นนางจะต้องมีอายุ 9 หรือ 10 ขวบในวันแต่งงาน และหลังจากห้าปีจากการแต่งงาน นางก็ถูกส่งไปอยู่กับท่านนบี ﷺ แสดงว่าคอนั้นนางจะต้องมีอายุได้ 14 หรือ 15 ปี (เอส. เอ็ม. มะคานี , 2544 : 38)

อาจารย์อรุณ บุญชม ได้ถอดความจากคำอภิปรายของ ดร.อิบรอฮิม ษะมูดที่ประเทศมอริตานิเยอ เมื่อต้นเดือนเชาวาล ปีฮิจญเราะฮฺที่ 1397 (ค.ศ.1976) ว่านักประวัติศาสตร์ได้ละเลยปลาญปากกาของเขาเกี่ยวกับเรื่องที่ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ว่า การแต่งงานครั้งนี้เป็นการกระทำทารุณเด็กผู้หญิงและสนองตอบความป่าเถื่อนทางเพศ เป็นความเหลวไหลอย่างชัดเจนที่ผู้ชายมีอายุมากแต่งงานกับเด็กผู้หญิงเล็กๆ ที่ไม่ประสีประสากับความต้องการของผู้ชาย (อรุณ บุญชม, 2543 : 250-252)

ส่วนผู้วิจัยเห็นว่าอายุของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) เมื่อแต่งงานกับท่านนบี ﷺ นั้นน่าจะอยู่ในช่วง 9-10 ขวบ และอยู่ด้วยกันเมื่ออายุ 15-16 ขวบ เพราะดูจากหนังสือประวัติศาสตร์หลายเล่มยืนยันว่าท่านนบี ﷺ สมรสกับนางหลังจากท่านถูกแต่งตั้งเป็นรَسُولอยู่ห้าปี ซึ่งอาจขัดกับหะดีษบุคอรีและมุสลิมที่ได้ยืนยันไว้ในหนังสือ *Sahih* ของท่านทั้งสองว่า “ท่านหญิงได้แต่งงานกับท่านรَسُول ﷺ ขณะมีอายุ 6 ขวบ และอยู่ด้วยกันเมื่ออายุได้ 9 ขวบ ”

ดร.อิบรอฮิมได้ให้ข้อคิดเพื่อลบล้างคำกล่าวหาเหล่านั้นว่ามีเหตุผล 3 ประการ สรุปได้ดังนี้คือ:-

1) ก่อนที่ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) จะถูกหมายหมั้นโดยท่านนบี ﷺ นั้น นางมีคู่หมั้นแล้วชื่อ ญะบิร บุตร มุฏอิม บุตร อะคิบ ซึ่งยังคงนับถือศาสนาเดิม (นุซานเจวิด) อยู่ แต่การคู่หมั้นนี้เกิดขึ้นเมื่อใดไม่แน่ชัด แต่ที่น่าสังเกตอย่างชัดเจนคือ การหมายหมั้นนั้นจะต้องเกิดขึ้นก่อนที่ท่านนบี ﷺ จะถูกแต่งตั้งเป็นศาสดา เพราะท่าน อับูบักรฺ (ร.ฎ.) จะ ไม่ยอมกระทำเช่นนั้นอย่างเด็ดขาดหลังจากที่ท่านมานับถือศาสนาอิสลามแล้ว นั้นแสดงให้เห็นว่าขณะที่ท่านรَسُول ﷺ มีเพศสัมพันธ์กับนางในปีฮิจญเราะฮฺที่ 2 แสดงว่านางจะต้องมีอายุเกิน 14 ปีแล้ว จากสมมติฐานว่ามุฏอิม ได้ส่งขอหมายหมั้นท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ให้แก่ญะบิรในวันที่อาอิชะฮฺเพิ่งคลอดออกมาจากท้องมารดานั้นเป็นไปได้ยากมาก

2) การที่เศาะละฮฺ บุตรี หะกิม ภริยาของท่านอุษมาน บุตร มัฆอุม (ร.ฎ.) ได้ไปเสนอให้ท่านนบี ﷺ แต่งงานกับนางเศาะละฮฺ (ร.ฎ.) ซึ่งเป็นหญิงหม้าย และท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ซึ่งเป็นหญิงสาว ตามทัศนะของ ดร.อิบรอฮีม ชะบูคฺให้ข้อคิดว่า ผู้หญิงทั้งสองคนมีความเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเป็นภริยาของท่านรสุล ﷺ เพื่อเป็นการทดแทนความโศกเศร้าที่ท่านหญิงเศาะละฮฺ (ร.ฎ.) จากท่านไป ซึ่งหมายความว่าท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ต้องมีอายุที่สมบูรณ์แล้วในสายตาของเศาะละฮฺที่รู้ถึงความต้องการของผู้ชายและผู้หญิงเป็นอย่างดี

3) การที่มารดาของอาอิชะฮฺ (อุมมฺุรฺมาน) มีความยินดีที่อาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ถูกถอนหมั้นจากผู้ชายที่ไม่ได้นับถือศาสนาอิสลามจนถึงกับกล่าวกับสามี (อับบักฺร) ว่า “อาอิชะฮฺ ลูกสาวคนนี่ของท่าน อัลลอฮฺได้ทรงขจัดอุปสรรคและครอบครัวยุโรปของเธอให้พ้นจากเส้นทางของเธอแล้ว ท่านจงมอบนางให้แก่ท่านรสุล ﷺเถิด เธอจะต้องได้รับความดี และความเพิ่มพูนอย่างแน่นอน” แสดงว่าผู้เป็นมารดาที่มีความประสงค์ให้บุตรสาวได้แต่งงานนั้น ย่อมมีความรู้สึกทราบดีว่าบุตรของตนนั้นอยู่ในวัยที่สมบูรณ์แล้ว และผู้ที่จะมาเป็นสามีย่อมมีความสามารถที่จะให้ความสุขให้แก่บุตรสาวของนางได้ (อรุณ บุญชม, 2543 : 251)

ระดับความเจริญทางด้านสรีระและสมองของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) นั้นแตกต่างจากเด็กทั่วไป และเมื่ออาหารับเป็นเขตเมืองร้อน เด็กผู้หญิงสามารถเป็นแม่ได้ในอายุเพียง 9 ขวบ และบรรลุศาสนภาวะแล้ว ซึ่งเป็นเหตุผลหนึ่งว่า ถึงแม้อายุเธอยังน้อย แต่เธอก็มีความพร้อมที่จะเข้าไปอยู่ในบ้านของสามีของเธอได้ (Fadl Ahmad, 1981: 25)

ส่วนท่านอาจารย์อรุณ บุญชมได้ออกความจากวารสารอัลไฟคือลฉบับที่ 9 ปีอิญเราะฮฺที่ 1398 (ค.ศ. 1978) ว่า “ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ได้แต่งงาน (حكاية) กับท่านศาสดามุฮัมมัด ﷺ ในขณะที่มีอายุยังน้อย แต่มีไซ้ 6 หรือ 7 ขวบ และไปร่วมชีวิต (بني) กับท่านรสุล ﷺ ก็มีไซ้ 9 หรือ 10 ขวบ ซึ่งบางทัศนะกล่าวว่าขณะนั้นนางมีอายุประมาณ 14-15 ปี” (‘Aqqād, ‘Abbās. n.d. :29) ถึงแม้นักบูรพาคดีได้กล่าวใส่ร้ายว่าการสมรสของท่านหญิงว่ามีอายุน้อยเกินไปและไม่สามารถที่จะรับตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ ในโลกของครอบครัวนั้น มันเป็นการใส่ร้ายที่ไม่มีข้อมูลอื่น ๆ มาประกอบการวิเคราะห์แต่ประการใด เช่น การเจริญเติบโตทางด้านสรีระ สถิติปัญญา และความคิดเห็นของบิดามารดาของท่านหญิงที่มีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกลในสมัยนั้นตลอดจนยังมองถึงความสำเร็จในชีวิตหลังจากแต่งงาน จะเห็นได้ว่าการสมรสของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) นั้น เป็นการสมรสที่เป็นแบบอย่างแก่ประชาชาติทุกคนของท่านศาสดา เพราะจัดขึ้นในเดือนเขาวาล ซึ่งเป็นการลบล้างความเชื่อที่ผิด ๆ บางอย่าง และมีค่าสินสอดที่ไม่แพงคือจำนวนเงิน 500 -dirhams³³ (ประมาณ 2500

³³ 10 dirhams = 1 dirham ประมาณ 50 บาท เพราะฉะนั้น 500 dirhams = 50 x 500 + 10 = 2500 บาท (1 dirham = 5 บาท) (เทียบเงินสกุลประเทศอิรักปี.ศ.2530) แต่ท่านอับดุลอฮฺ อิบน์ บาชฺ อติศฺตุฟารามนตรีแห่ง

บาท) โดยไม่มีการจัดงานอย่างเอกริกใหญ่โต (คือ มีนม 1 แก้ว หลังจากท่านศาสดาค้มแล้วท่านส่งให้ท่านหญิงคิมมมที่เหลือและส่งไปยังเพื่อน ๆ ที่มาในงานด้วย) เพื่อหวังความเป็นสิริมงคลจากเอกองศ์อัลลอฮ์

ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าควรสนับสนุนให้ผู้หญิงทุกคนให้มีการแต่งงานอย่างเรียบง่ายเมื่อมีอายุอันควร โดยเฉพาะเมื่อพ่อแม่ ผู้ปกครองเห็นว่าผู้ชายที่คู่ควรแก่บุตรสาว และมีศาสนาเป็นหลักประจำใจและปฏิบัติศาสนกิจอยู่เป็นนิจ พร้อมทั้งสามารถเป็นผู้นำแก่ครอบครัวได้ และควรจัดพิธีแต่งงานในเดือนเราะฎาล ทั้งนี้เพื่อลบล้างความเชื่อที่ผิด ๆ และตามแบบอย่างของท่านศาสดา มุฮัมมัด ﷺ ดังมีคำยืนยันจากลัยฮิด อัลบักรี (Sayyid al-Bakrī, 1419 / 1998 : 3 : 433) ในหนังสือ I'ānat al-Talibin ว่า “ควรจัดในตอนเช้าวันศุกร์ของเดือนนี้ ซึ่งถือว่าเป็นสิริมงคล” ส่วนอ็ชเชากานี (al-Shawkānī, n.d. : 3 : 189) รายงานในหนังสือ Nihā al-Awṭār ว่า ท่านรศูด ﷺ มิได้เจาะจงว่าควรแต่งงานในเดือนใด เพราะท่านได้แต่งงานกับบรรดาภริยาของท่านในเวลาและเดือนที่แตกต่างกัน ตามที่ได้ตกลงกันระหว่างทั้งสองฝ่าย

2. การศึกษาและประสบการณ์

2.1 การศึกษานั่นพื้นฐาน (ศึกษาจากบิดามารดาและวงศ์ตระกูล)

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ร.ฎ.) เริ่มการศึกษาอัลกุรอาน ประวัติศาสตร์ชาวกุรอชช ชาติพันธุ์วิทยา (พงศัพทวงศ์ตระกูล) ตลอดจนบทกวีอาหรับอย่างเชี่ยวชาญจากท่านออบูบักร์ (ร.ฎ.) ผู้เป็นบิดา (al-Afghānī, Sa'id. n.d. : 21 ; Fadl Ahmad, 1981 : 19)

2.2 การศึกษาขั้นสูง (ศึกษาจากท่านรศูด ﷺ หรือการศึกษาที่มีแบบแผน)

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ร.ฎ.) ได้รับการศึกษาขั้นสูงเมื่อเข้ามาอยู่ในบ้านของท่านนบี ﷺ ในฐานะเป็นภริยาภายใต้การชี้นำของท่าน โดยท่านจะเป็นบรมครูในการชี้แนะและตั้งสอนทุกอย่าง ท่านหญิงจะมีคำถามมากมายทุกครั้งที่ท่านนบีเข้ามาในบ้านของนาง คำถามของนางนั้นได้นำมาซึ่งแสงสว่างอันมีค่ามหาศาล และอำนวยความสะดวกแก่การอ้างอิงสำหรับคนรุ่นหลัง โดยเฉพาะเมื่อมีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี ท่านหญิงจะคอยติดตามรับฟังคำตั้งสอนของท่านนบี ﷺ ในขณะที่ท่านสอนบรรดาเศาะหาบะฮ์ในลานมัสญิด เพราะท่านนบี ﷺ ได้สนับสนุนการศึกษาเป็นอย่างมาก แม้แต่นักโทษที่เป็นเชลยศึกในสงคราม หากต้องการอิสรภาพก็จะต้องสอนให้คนมุสลิม 10 คนอ่านออกเขียนได้ จึงจะได้รับอิสรภาพเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยน และ 1 ใน 10 นั้นก็มี

ชาฮฺคิฮฺอาหรับ ได้วินิจฉัยว่า 500 คิรฮัม มีค่าเท่ากับ 130 เหริยฺญ เท่ากับ 1,300 บาทโดยประมาณ ดังนั้น
 $1 \text{ คิรฮัม} = 130 + 500 = 0.26 \text{ เหริยฺญ}$
 $10 \text{ คิรฮัม} = 10 \times 0.26 = 26 \text{ เหริยฺญ}$
 ดังนั้น $500 \times 0.26 = 130 \times 11 = 1,430 \text{ บาทโดยประมาณ}$ (Ibn Bāz, 1408H. : 1 : 167)

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ร.ฎ.) ร่วมอยู่ด้วย แต่นางจะเรียนเพียงการอ่านเท่านั้น เพราะนางสามารถจดจำจากการฟังได้อย่างแม่นยำอยู่แล้ว (Fadl Ahmad, 1981 : 27-33)

3. ชีวิตครอบครัว

3.1 ชีวิตของท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ร.ฎ.) ในบ้านของท่านอุมัยรฺ (ร.ฎ.) ในฐานะเป็นบุตร

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ร.ฎ.) ถูกอบรมเลี้ยงดูในบรรยากาศที่เป็นมุสลิมตั้งแต่ยังอยู่ในวัยเด็ก ท่านหญิงจะได้รับคำชี้แนะให้ดำรงตนเป็นลูกกตัญญูต่อบิดามารดา ฝึกฝนให้เป็นผู้โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ อดทน ยืนหยัดบนความซัจธรรม และเรียนรู้อัลกุรอาน อัลหะดีษ ประวัติชีวิต ประวัติการต่อสู้ระหว่างเผ่า บทกวีและวรรณคดี เป็นต้น

มีรายงานของอับดุลอะซะบะรี, มุหิบบุคดีน (al-Tabarī, Muhib al-Dīn. 1997 : 85) ว่า “ท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ร.ฎ.) ถูกอบรมให้เป็นลูกที่มีการศึกษาหาความรู้ โดยเฉพาะวิชาอัลกุรอาน อัลหะดีษ ประวัติชีวิต ศาสนบัญญัติ วิชาการแพทย์ และบทกวี”

3.2 ชีวิตของท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ร.ฎ.) ในบ้านของท่านรุต ๙ ในฐานะเป็นภรรยา

3.2.1 บ้านของท่านนบี ๙ กับท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ร.ฎ.)

บ้านของท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ร.ฎ.) อยู่ทางทิศตะวันออกของมัสยิดและอยู่ติดกับมัสยิดของท่านรุต ๙ ซึ่งท่านได้จัดไว้ห้องหนึ่งสำหรับนาง ห้องนี้รู้จักในนามของ “มะฮฺบะฮฺวะหฺยฺ” หมายถึง สถานที่ลงวะหฺยูหรือ โองการของอัลลอฮ์ เพราะมีการประทานวะหฺยูจากเอกองค์อัลลอฮ์มายังท่านนบี ๙ ในขณะที่ท่านอยู่ภายในห้องนี้บ่อยมาก (Fadl Ahmad, 1981 : 25 ; Tahmāz, ‘Abd al-Hamid, 1410 / 1990 : 35-36)

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ร.ฎ.) เคยเรียนรู้จากการฟังเท่านั้น โดยเฉพาะการเรียนอัลกุรอาน และประวัติการต่อสู้ระหว่างเผ่า ท่านหญิงได้รับการถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ จากบิดาและมารดาในเรื่องจรรยาบรรณ และการศึกษาระดับสูงของท่านหญิงนั้น ได้รับการชี้แนะอันถูกต้องมาจากท่านนบี ๙ โดยตรง

ผู้วิจัยเห็นว่า จากความรู้ดังกล่าวทำให้ท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ร.ฎ.) สามารถเผยแผ่ศาสนาอิสลาม และขัดเกลากิจใจของสตรีทั้งหลายให้ดำรงอยู่อย่างมุสลิมะฮ์ (ผู้เชื่อฟัง) ศอลิหะฮ์ (ผู้ประพฤติดี) ท่านหญิงมีความกระตือรือร้นในการใฝ่หาความรู้จากท่านนบี ๙ ท่านหญิงจะนั่งใกล้ประตูห้องที่

^{๕๔} ดังปรากฏในภาคผนวกที่ 9 และภาคผนวกที่ 10 ว่าด้วยแผนภูมิมัสยิดคณะวะอีและบ้านของบรรดาภริยาของท่านนบี ๙ ที่เมืองมะดีนะฮ์ และแผนผังมัสยิดคณะวะอี บ้านภริยาของท่านนบี และบ้านของบรรดาสะหะบะฮ์ของท่าน หน้า 168-169 ตามลำดับ

เปิดออกสู่มัสยิด ซึ่งเป็นสถานที่ที่ท่านนบี ﷺ ทำการสอนผู้คนที่มาฟัง ณ ที่นั่น ท่านหญิงจะฟัง และจดจำทุกถ้อยคำของท่านรศุด ﷺ อย่างถึงซึ่งนำอิศรยั้งยั้ง และสามารถนำความรู้อันมากมายมหาศาลเหล่านั้นมาเผยแผ่แก่บรรดาเศาะหาบะฮ์ ซึ่งมีจำนวนน้อยคนนักที่สามารถเรียนรู้ และเข้าใจในอัลกุรอาน และสุนนะฮ์เทียบเท่าท่านหญิงได้

อิบน์ กะษีร (Ibn Kathīr, 1410 / 1990 : 8 : 58) กล่าวในหนังสือ *al-Bidāyah wa al-Nihāyah* ; มับบัฎ, มุฮัมมัด สะอีด (Mabyad, Muhammad Sa'id 1420 / 2000 : 565) กล่าวในหนังสือ *Mausu'at Hayāt al-Sahabiyāt* และไฟฎุ อะหมัด (Fadl Ahmad, 1981 :30) เขียนในหนังสือ *มารดาแห่งศรัทธา* ระบุว่า “ คำถามต่าง ๆ ที่จะนำมาเป็นตัวอย่างซึ่งแสดงถึงความเฉลียวฉลาดของท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ร.ฎ.) มีมากมาย ” เช่น :-

คำถามที่ 1) “ โอ้ท่านศาสนทูตของอัลลอฮ์ สตรีควรจะออกสู่สนามรบ เช่นเดียวกับผู้ชายด้วย หรือ ท่านนบี ﷺ ตอบว่า “ ไม่ควร และการทำฮัจญ์เป็นสิ่งที่เพียงพอสำหรับเธอ ” (บันทึกโดยบุคอรี หมายเลข 2663)

คำถามที่ 2) “ โอ้! ท่านศาสนทูตของอัลลอฮ์ การยินยอมพร้อมใจของผู้หญิง เป็นสิ่งที่จำเป็นใหม่ก่อนที่จะแต่งงาน ท่านนบี ﷺ ตอบว่า “ แน่แน่นอน ” แต่โดยทั่วไปแล้วผู้หญิงมีความกระดากอายเกินที่เธอจะบอกว่าเธอยินยอม ท่านนบี ﷺ ได้อธิบายต่อไปว่า “ การนุ่งเสืบทของเธอคือสิ่งที่บอกว่าเธอยินยอม ” (บันทึกโดยบุคอรี หมายเลข 6456)

จะเห็นได้ว่าทุก ๆ คำถามที่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ร.ฎ.) ได้ถามท่านนบี ﷺ แสดงว่าท่านจะตอบให้แล้วท่านหญิงก็จะจดจำไว้ แล้วนำมาบอกกล่าวและตั้งสอนแก่ผู้คนที่เข้าไปหาท่านหญิงซึ่งประกอบด้วยคำสั่งสอนในเรื่องศาสนา มารยาทและอื่นๆ

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ร.ฎ.) ได้กระทำเช่นนี้ตลอด กล่าวคือ เมื่อท่านหญิงมีปัญหาข้อข้องใจ นางจะถามท่านนบี ﷺ ทันที ซึ่งเริ่มตั้งแต่ท่านหญิงได้เข้ามาอยู่ในบ้านของท่านเมื่ออายุประมาณ 9 ขวบ จนกระทั่งถึงอายุประมาณ 18 ปี ท่านศาสนทูตของอัลลอฮ์ผู้เป็นสามีของนางได้วะฟาต (เสียชีวิต) ท่านหญิงก็ยังพำนักอยู่ในบ้านนี้ด้วยหัวใจที่บริสุทธิ์และอ่อนโยนมาโดยตลอด

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ร.ฎ.) มีความพึงพอใจที่จะใช้ชีวิตแบบสันโดษ ซึ่งท่านนบี ﷺ เองก็เคยปฏิบัติอยู่อย่างนี้เป็นประจำ เพราะวันไหนมีอาหารท่านนบี ﷺ ก็จะรับประทานและวันไหนไม่มีท่านก็จะถือศีลอด ซึ่งท่านหญิงจะมีความรู้ลึกซึ้งไปกับมันด้วย แม้หลังจากที่ท่านนบี ﷺ เสียชีวิตไปแล้วก็ตาม เมื่อท่านหญิงได้รับบำเหน็จมากมายก็จะนำเงินที่ได้มานั้น ไปแจกจ่ายให้คนยากจนจนไม่เหลืออะไรเลยสำหรับตัวท่านเอง และท่านหญิงจะใช้ชีวิตแบบขัดสนอย่างที่เคยใช้ชีวิตอยู่กับท่านนบี ﷺ ไปจนถึงวันสิ้นชีวิต (Tahmāz, 'Abd al-Hamīd. 1410 / 1990 : 164)

ผู้วิจัยเห็นว่า ท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ร.ฎ.) เป็นผู้ที่มีความฉลาด สามารถจดจำและบอกกล่าวแก่

ผู้ซักถามและนำความรู้มาเผยแพร่ให้แก่คนอื่นอย่างบริสุทธิ์ใจ และใช้ชีวิตความเป็นอยู่อย่างสมถะ เรียบง่ายตามที่ได้อีกเล่าว่า

3.2.2 การถูกปรักปรำโดยพวกบิดพริ้ว

อิบน์ หะญัรฺ (Ibn Hajar, 1407 / 1986 : 7 : 496-499) กล่าวในหนังสือ *Fath al-Bārī* ว่า ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ถูกใส่ร้ายปรักปรำโดยกลุ่มผู้บิดพริ้วนำโดยอับดุลลอฮฺ อิบน์ อุบัย อิบน์ สะอู๊ด ซึ่งท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) เป็นภริยาของท่านนบี ﷺ ที่ถูกเลือกให้เดินทางมาพร้อมกับท่าน ในสมรภูมิมุศฏาะลิก (หรืออัลมูรียะฮฺ) ในระหว่างเดินทางกลับ สร้อยคอของท่านหญิงที่ยืมมาจากอัสมาฮฺ (พี่สาวของนาง) ได้ตกหล่นหายไปในช่วงที่นางไปทำกิจธุระจำเป็น ท่านหญิงก็พยายามค้นหา จนในที่สุดกองคาราวานของท่านนบี ﷺ ก็ออกเดินทางต่อไปเพื่อมุ่งกลับสู่เมืองมะดีนะฮฺ ปรากฏว่าท่านหญิงไม่ทันที่จะติดตามกองคาราวานเหล่านั้นและคอยอยู่ที่นั่นไม่นาน ท่านคือฟวาน (ร.ฎ.) ซึ่งเป็นผู้ตรวจความเรียบร้อยก็ได้มาถึงและเห็นนางพอดี จากการบอกเล่าของนางว่า (Yarānī) ท่านคือฟวาน (ร.ฎ.) จึงอุทานออกมาว่า “มหาบริสุทธิ์แห่งอัลลอฮฺ” และเขาก็เชิญให้นางขึ้นหลังอูฐของเขาพลาดงูฐตัวนั้นออกเดินทางต่อไป หลังจากนั้นท่านซุคัยมานี (ทาสของท่านหญิง) ก็เดินติดตามมาตามหลัง จนกระทั่งได้กลับถึงเมืองมะดีนะฮฺอย่างปลอดภัย เมื่อพวกเขาคลบตะแลงได้เห็นท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) กลับมาพร้อมกับท่านคือฟวานตามลำพังทำให้พวกเขาที่คอยหาโอกาสทำลายความน่าเชื่อถือของท่านนบี ﷺ ก็ได้เริ่มแพร่ข่าวต่าง ๆ นานา แต่ในที่สุดเอกองค์อัลลอฮฺก็ได้ประทานอัลกุรอานให้แก่ท่านนบี ﷺ เพื่อยืนยันความบริสุทธิ์ของหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ในซูเราะฮฺ (อันนุร : 11-23) ดังจะกล่าวในรายละเอียดในเรื่อง เอกองค์อัลลอฮฺประทานอัลกุรอานให้แก่ท่านนบี ﷺ เพื่อยืนยันความบริสุทธิ์ของท่านหญิง ในหัวข้อ 8.6 หน้า 72-78 ต่อไป

ผู้วิจัยเห็นว่าท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) มีความอดทนและยืนหยัดในสัจธรรมของศาสนา ถึงแม้จะมีอุปสรรคมากมายก็ตาม

3.2.3 ความรักของท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ที่มีต่อท่านนบี ﷺ

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) มีความรักต่อท่านนบี ﷺ ที่มีอาจประมาณได้ ท่านหญิงรักที่จะรับใช้ท่านนบี ﷺ เสมอ ถึงแม้ว่ามีหญิงรับใช้อยู่แล้ว แต่ท่านหญิงจะทำด้วยมือของนางเองมากกว่าที่จะให้หญิงรับใช้ ท่านหญิงจะไม่แบ่ง นวดแป้งหรือปิ้งแป้งเอง ซักผ้าจัดที่นอนให้แก่ท่านนบี ﷺ และจัดเตรียมแปรงสีฟันและเหยือกน้ำไว้ข้าง ๆ เียงของท่าน บางครั้งท่านนบี ﷺ จะนอนหลับบนคอกของท่านหญิง โดยที่ท่านหญิงจะนั่งอย่างสงบเพื่อมิให้รบกวนการนอนของท่าน และท่านหญิงจะใส่น้ำหอมให้ท่านนบี ﷺ ตามที่ท่านชอบ

การกระทำความดีที่ท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ได้ปฏิบัติในการรับใช้ท่านนบี ﷺ ทำให้ท่านหญิงได้รับรางวัลอันมีค่าซึ่งมีอาจประมาณได้นั้นคือความรัก ท่านนบี ﷺ จะรักท่านหญิงมากกว่าภริยา

คนอื่น ๆ” ในขณะนั้น ซึ่งเราสามารถศึกษาได้จากหะดีษหลายบทที่มีรายงาน โดยบรรดาเศาะหาบะฮ์ เช่น ท่านอัมรฺ อิบน์ อัล-อัส (ร.ฎ.) เคยถามท่านนบี ﷺ ว่า “โอ้! ท่านนบีของอัลลอฮ์ ท่านรักใคร่มากที่สุด ท่านนบี ﷺ ตอบว่า “อาอิชะฮ์” อัมรฺถามต่อไปว่า ที่ฉันถามนั้นหมายถึงในบรรดาผู้ชาย นั้นท่านรักใคร่มากที่สุด ท่านนบี ﷺ ตอบว่า “บิดาของนาง” (Ibn Sa'd, 1990 : 8 : 53)

จะเห็นได้ว่าท่านนบี ﷺ จะดูแลเอาใจใส่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ร.ฎ.) ด้วยความรักและเอ็นดูเป็นพิเศษ โดยท่านหญิงจะเปรียบความรักของท่านที่มีต่อนางเสมือนความรักระหว่างอับิซัรฺ กับ อุมมิซัรฺ (ซึ่งทั้งคู่รักกันมาก) แต่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ร.ฎ.) เองบอกว่าความรักของท่านนบี ﷺ ที่มีต่อนางนั้นมากกว่าเสียอีก (‘Ashar, Sa’id Hāran. n.d. : 57)

อัลบานี (al-Albānī, 1422 / 2002 : 577) เถ่าในหนังสือ *Sahih Sunan al-Tirmidhi* ว่า มีอยู่ครั้งหนึ่งท่านนบี ﷺ ขึ้นชมท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ร.ฎ.) ว่าเธอเหมือนขนมปังที่แช่ไว้ในซूप หรือ อัมมะริค⁶⁶ ดังปรากฏในหะดีษของท่านรสุล ﷺ ว่า :

فَضْلُ عَائِشَةَ عَلَى النِّسَاءِ كَفَضْلِ التَّرِيدِ عَلَى سَائِرِ الطَّعَامِ

ความว่า :

“ ความประเสริฐของอาอิชะฮ์ที่เหนือกว่าสตรีคนอื่น ๆ เปรียบเสมือนขนมปังที่แช่ในน้ำซूपที่อร่อยกว่าอาหารชนิดอื่น ๆ ” (บันทีก โดยมุสลิม หมายเลข 2446 และติรมิซีย์ หมายเลข 3887)

ผู้วิจัยเห็นว่า จากความรักที่ท่านหญิงมีต่อท่านนบี ﷺ ทำให้ท่านรักท่านหญิงมากกว่าภริยาของท่านคนอื่น ๆ โดยมีคำยืนยันว่านางเปรียบเสมือนขนมปังที่แช่ไว้ในน้ำซूप

3.2.4 การแต่งกาย

อิดฎาะบะรียฺ (al-Tabari, 1417 / 1997 : 90) กล่าวในหนังสือ *Tārīkh al-Umam wa al-Mulūk* ว่า “ ท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ร.ฎ.) เริ่มปกปิดเอวระฮ์ (สิ่งที่ควรปกปิด) ตั้งแต่ท่านนบี ﷺ ได้รับคำสั่งจากเอกอัครราชทูตอัลลอฮ์เพื่อบอกแก่บรรดาภริยาของท่านและลูกสาวของท่านปกปิดร่างกายให้มีมิดชิด ทำให้ท่านหญิงจะมีการสวมใส่หิญาบ⁶⁷ ที่เข้มงวดอยู่ตลอดเวลาแม้กระทั่งต่อหน้าคนตาบอด หรือ ต่อหน้าหลุมฝังศพที่มีโชฎุอาติโกลัซซิกของนาง ” เพราะท่านหญิงมีความศรัทธาและปฏิบัติตาม

⁶⁶ ท่านนบี ﷺ จะรักท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ร.ฎ.) มากกว่าภริยาของท่านคนอื่น ๆ แต่ไม่รวมถึงท่านหญิงเคาะดีญะฮ์ (ร.ฎ.) เพราะนางได้เสียชีวิตแล้วก่อนหน้านั้น

⁶⁷ อัมมะริค คือขนมปังที่แช่ในน้ำซूप ซึ่งนับว่าเป็นอาหารที่ชาวอาหรับชื่นชอบมากที่สุดในสมัยนั้น

⁶⁸ หิญาบ คือ เครื่องกัน ม่าน ผ้ากันห้อง ในที่นี้หมายถึง การปกปิดเรือนร่างที่ถูกสงวนให้มีมิดชิด (บางทีคนเฝ้าเห็นว่าเป็นต้องปกปิดทั้งหมด และอีกทีคนเฝ้าให้ความเห็นว่า ยกเว้นใบหน้าและฝ่ามือ) แต่สำหรับท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ร.ฎ.) บรรดาภริยาและลูกสาวของท่านนบี ﷺ จะปกปิดร่างกายทั้งหมด